

NGUYỄN HOÀNG HẬU (Tổng Chủ biên)

TẠ HOÀNG MAI ANH (Chủ biên)

HOÀNG HOA – TRẦN VŨ LÂM – NGUYỄN THỊ TÂN NHÀN

Âm nhạc

12

BẢN MẪU

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ

XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Đọc bản mới nhất trên hoc10.vn

Bản mẫu góp ý

HỘI ĐỒNG QUỐC GIA THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA

Môn: Âm nhạc – Lớp 12

*(Kèm theo Quyết định số 1882/QĐ-BGDĐT ngày 29 tháng 6 năm 2003
của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*

Chủ tịch: NGUYỄN BÌNH ĐỊNH

Phó Chủ tịch: LÊ VINH HƯNG

Ủy viên, Thư kí: TRẦN VĂN MINH

Các uỷ viên: BÙI ANH TÚ – NGUYỄN THỊ HỒNG THANH

PHẠM BÁ SẢN – HỒ THANH TÙNG

TRẦN VĂN TÙNG – NGUYỄN THẾ PHƯƠNG

NGUYỄN HOÀNG HẬU (Tổng Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH (Chủ biên)
HOÀNG HOA – TRẦN VŨ LÂM – NGUYỄN THỊ TÂN NHÀN

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Lời nói đầu

Các em học sinh thân mến!

Các em đã đi đến chặng cuối cùng trong hành trình âm nhạc ở cấp Trung học phổ thông. Môn Âm nhạc lớp 12 không chỉ tiếp tục củng cố và phát triển các phẩm chất năng lực âm nhạc, khám phá nghệ thuật âm nhạc mà còn góp phần giúp các em định hướng nghề nghiệp cho tương lai. Các tác phẩm trong nội dung hát, nghe nhạc, thưởng thức âm nhạc và các bài tập trong nội dung đọc nhạc, nhạc cụ sẽ đem tới cho các em những màu sắc âm nhạc thú vị, những giờ học nhiều cảm xúc, từ đó hình thành các kỹ năng cần thiết trong nghệ thuật âm nhạc.

Chương trình môn Âm nhạc lớp 12 là sự nâng cao và tổng kết toàn bộ kiến thức của bộ môn này ở cấp Trung học phổ thông. Chính vì vậy, khi kết thúc cấp học, các em sẽ có một nền tảng kiến thức cơ bản, có thể định hướng nghề nghiệp theo lĩnh vực âm nhạc với những học sinh có khả năng phù hợp.

Chúc các em sẽ có những trải nghiệm âm nhạc thật vui và thú vị. Mong rằng những giờ học nhạc với cuốn sách Âm nhạc lớp 12 sẽ là những kỉ niệm đáng nhớ, là hành trang đầy ý nghĩa cùng các em trưởng thành trong tương lai.

Các tác giả

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Cuốn sách **Âm nhạc 12** có hai phần:

Phần 1: **Kiến thức chung**, gồm 6 chủ đề. Sau hoạt động mở đầu, các kiến thức được hình thành, luyện tập và vận dụng qua các mạch nội dung.

Phần 2: **Lựa chọn** (Hát hoặc Nhạc cụ), gồm 4 bài học.

KÍ HIỆU DÙNG TRONG SÁCH

CÁC MẠCH NỘI DUNG

HÁT

NGHE NHẠC

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

NHẠC CỤ

ĐỌC NHẠC

THƯỞNG THỨC ÂM NHẠC

CÁC HOẠT ĐỘNG

Mở đầu

Kiến thức mới

Luyện tập

Vận dụng

Giữ gìn sách sạch đẹp. Không viết, vẽ vào sách.

CHỦ ĐỀ 1

TỔ QUỐC MẾN YÊU

• BÀI 1:

- Hát: Bài hát *Rạng rỡ Việt Nam*
- Nghe nhạc: Tác phẩm *Trở về đất mẹ*
- Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Tuồng trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

• BÀI 2:

- Lí thuyết âm nhạc: Quãng ghép, cách gọi tên quãng ghép
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1*
- Nhạc cụ: Hoà tấu và biến tấu với nhạc cụ gõ

Bài 1

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài *Rạng rỡ Việt Nam*; duy trì được nhịp độ ổn định; biết hát kết hợp vận động cơ thể; biết hát tốp ca, đồng ca với hai bè đơn giản.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật của tác phẩm *Trở về đất mẹ*; biết tưởng tượng khi nghe nhạc; liệt kê được một số loại nhạc cụ tham gia hoà tấu nhạc không lời.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm và giá trị của nghệ thuật Tuồng trong âm nhạc truyền thống Việt Nam; cảm nhận được giá trị nghệ thuật của một số tác phẩm tuồng.

Hát bài *Đến với con người Việt Nam tôi* (nhạc và lời: Xuân Nghĩa) kết hợp vận động cơ thể.

HÁT

RẠNG RỠ VIỆT NAM

Nhanh vừa, hào hứng, nhiệt huyết

Nhạc và lời: Nguyễn Quang Vinh

A

Những con đường vinh quang ngời sáng trong ta hi vọng.
Đây oai hùng Thăng Long hồn nước linh thiêng bao đời.

Bước thăng trầm thời gian cùng viết nên trang sử mới.
Đây con Rồng cháu Tiên một cõi non sông Việt Nam.

Nước non này ngàn năm hùng thiêng tiếp bước cha ông.
Thênh thang ngàn mùa xuân cờ bay trong nắng Ba Đình.

1.
Trên con đường đi tới sáng soi với bao niềm tin
Theo chân người đi tới con...

2.
...đường tương lai sáng ngời. Đây Việt Nam mến yêu
rạng ngời ánh bình minh. Bước qua ngàn gian khó bao ghềnh thác đem
lại hạnh phúc cho muôn nhà.
Con đường ta đã đi rục rờ ngàn hoa viết nên trang sử
vàng chói để ngàn đời tiếng ca mãi. Rạng rỡ Việt
Nam. Rạng rỡ Việt Nam.

Nguyễn Quang Vinh (sinh năm 1960), tên thật là Nguyễn Văn Vinh, quê ở Nam Định. Ông là một nhạc sĩ, Nghệ sĩ Nhân dân, đồng thời là nhà quản lý nghệ thuật. Một số ca khúc của ông được công chúng yêu mến như: *Hồng Hà tự khúc*, *Lời ca cho em*, *Tản mạn cao nguyên*, *Vì một thế giới ngày mai*,... Trong đó, ca khúc *Rạng rỡ Việt Nam* có nội dung ngợi ca đất nước, con người Việt Nam, thể hiện niềm tin về tương lai tươi sáng với giai điệu và lời ca vừa có tính chất trẻ trung, năng động, vừa trang trọng, tự hào. Tác phẩm được biểu diễn nhiều lần trong các sự kiện và chương trình nghệ thuật lớn.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn và mở đầu:

- **Mở đầu:** từ đầu đến nhịp thứ 5.
- **Đoạn 1:** từ nhịp thứ 6 đến nhịp thứ 19 (*Những con đường... tương lai sáng ngời*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 20 đến hết (*Đây Việt Nam... rạng rỡ Việt Nam*).

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh.
- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái.
- ✓ Chú ý các bước nhảy quãng, mở rộng âm vực cùng tiết tấu đảo phách trong đoạn 1; lấy hơi linh hoạt để thể hiện các nét nhạc ngắn trong đoạn 2.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.
- ✓ Thể hiện đúng tính chất hào sảng, tươi sáng của bài hát.

 Luyện tập bài hát theo nhóm kết hợp đánh nhịp.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Chia nhóm để luyện tập.
- ✓ Thực hiện đánh nhịp $\frac{4}{4}$.
- ✓ Hát đồng ca kết hợp đánh nhịp.

 Dàn dựng và biểu diễn bài hát *Rạng rỡ Việt Nam* ở hình thức tốp ca, sử dụng hình thức hát lĩnh xướng và hoà giọng.

NGHE NHẠC

TRỞ VỀ ĐẤT MẸ

(Trích)

Chậm rãi, cảm xúc

Sáng tác: Nguyễn Văn Thương

Giáo sư, Nhạc sĩ, Nghệ sĩ Nhân dân Nguyễn Văn Thương (1919 – 2002) quê ở Thừa Thiên Huế, là một trong những nhạc sĩ đầu tiên và tiêu biểu của thời kì Tân nhạc Việt Nam. Không chỉ là một nhạc sĩ tài năng, Ông còn có công lớn trong sự nghiệp quản lí và đào tạo nghệ thuật âm nhạc nước nhà. Nguyễn Văn Thương nổi tiếng với các sáng tác ở nhiều thể loại như: ca khúc, hợp xướng, tác phẩm khí nhạc, nhạc phim, kịch múa,... Tác phẩm *Trở về đất mẹ* ban đầu được viết cho hoà tấu violoncell và piano, sau đó chuyển soạn cho dàn nhạc và được trình diễn trong nhiều chương trình hoà nhạc lớn. Giai điệu mang đậm chất hoài niệm, suy tư thể hiện qua âm sắc của violoncell ở âm khu trầm, sự da diết càng tăng thêm khi giai điệu được đẩy lên âm khu cao trong cao trào của tác phẩm. Nhạc sĩ đã được Nhà nước phong tặng nhiều huân, huy chương, nhiều danh hiệu và giải thưởng như: Huân chương Độc lập hạng Ba, Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhì, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Nghệ sĩ Nhân dân, Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học Nghệ thuật.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và nhận biết một số nhạc cụ diễn tấu giai điệu chính tác phẩm *Trở về đất mẹ*.
- ✓ Cảm nhận tính chất âm nhạc và giá trị nghệ thuật trong tác phẩm *Trở về đất mẹ*.
- ✓ Nhắc lại một nét nhạc chủ đề chính mà em nhớ trong tác phẩm *Trở về đất mẹ*.

• Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của trích đoạn tác phẩm *Trở về đất mẹ*.

• Phân tích giá trị nghệ thuật trong đặc điểm âm nhạc của tác phẩm *Trở về đất mẹ* thông qua các yếu tố: giai điệu, nhịp độ, sắc thái, âm sắc nhạc cụ,...

• Nêu những hình ảnh em tưởng tượng được khi nghe trích đoạn trong tác phẩm *Trở về đất mẹ*.

• Suốt tìm một số tác phẩm hoà tấu nhạc không lời của các nhạc sĩ Việt Nam (mp3, video,...) và chia sẻ với các bạn.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

NGHỆ THUẬT TUỒNG

TRONG ÂM NHẠC TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM

1. Khái quát về nghệ thuật Tuồng

Tuồng còn được gọi là hát bội/hát bộ, là nghệ thuật sân khấu cổ truyền Việt Nam đặc sắc, nghệ thuật Tuồng có những quy định chặt chẽ về nội dung và hình thức mang tính bác học, tính ước lệ cao.

Nghệ thuật Tuồng được phát triển cực thịnh dưới triều đại nhà Nguyễn ở thế kỉ XIX.

2. Đặc điểm

- *Tính chất*: bi hùng là tính chất phổ biến, đặc trưng của nghệ thuật Tuồng.
- *Nội dung đề tài*: chú trọng hình tượng anh hùng, những vấn đề chung của xã hội.
- *Đặc điểm âm nhạc*: đặc trưng bởi âm hưởng hùng tráng; điệu hát quan trọng nhất trong hát tuồng là *nói lối*, ngoài ra còn thể *bạch, thán, oán, xướng, ngâm, vịnh* và các điệu *hát nam, hát khách*,...
- *Nhạc cụ*: trong dàn nhạc tuồng, nhạc cụ gõ (các loại trống) chiếm ưu thế; đặc biệt, trống chiến và trống chầu đóng vai trò quan trọng. Bên cạnh đó còn có các nhạc cụ hơi và dây như: kèn bầu (kèn dăm kép), đàn bầu, đàn nhị,...
- *Phong cách diễn xuất và hoá trang*: có nhiều quy định nghiêm ngặt, thể hiện tính ước lệ rõ nét. Mỗi loại nhân vật của tuồng có một lối diễn khác nhau; lối múa, đi và đứng có những động tác cách điệu.

Tuồng là loại hình nghệ thuật có tính ước lệ cao

- *Các loại tuồng tiêu biểu*: Tuồng Bình Định, Tuồng Kinh, tuồng hài,...
 - *Một số tác phẩm tiêu biểu*: *Ngoại tổ dân gian đầu* (soạn giả: Nguyễn Hiền Dĩnh, thế kỉ XIX), *Diễn Võ Đình* (soạn giả: Đào Tấn, thế kỉ XIX); *Nghêu, Sò, Ốc, Hến* (tuồng hài dân gian); *Trung Nữ Vương* (tác giả Tống Phước Phổ); *Trương Đồ Nhục* (tuồng hài, do Nguyễn Hiền Dĩnh viết lại);...
- Tính ước lệ được thể hiện qua những đặc điểm nào của nghệ thuật Tuồng?
 - Xem trích đoạn vở tuồng *Nghêu, Sò, Ốc, Hến* và nêu cảm nhận về vở diễn.
- **Sưu tầm để nghe/xem một trích đoạn tuồng và chia sẻ với các bạn.**

BÀI 2

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được quãng ghép; gọi đúng tên một số quãng.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Son trưởng, đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 1*, biết đọc nhạc kết hợp đánh nhịp; phân biệt và giải thích được sự giống nhau và khác nhau của các nét nhạc.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái các bài tập tiết tấu, biết ứng tác và biến tấu đơn giản khi chơi nhạc cụ gõ.

 Hãy kể tên một số quãng đã học và nêu cách gọi tên quãng.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

QUÃNG GHÉP

1. Khái niệm

Quãng ghép là quãng có độ lớn số lượng lớn hơn một quãng 8 đúng.

Quãng ghép được hình thành khi gộp một quãng đơn với một quãng 8 đúng.

2. Tên gọi

Tên gọi của quãng ghép bao gồm độ lớn số lượng và độ lớn chất lượng, dựa theo quãng đơn thành phần trước khi ghép với quãng 8 đúng.

- Độ lớn số lượng được tính theo tổng số các bậc có trong quãng.
- Độ lớn chất lượng được gọi theo quãng đơn (trưởng, thứ, đúng, tăng, giảm).

Ví dụ minh họa:

$$q8Đ + q3T = q10T$$

$$q8Đ + q5Đ = q12Đ$$

$$q8Đ + q2t = q9t$$

$$q8Đ + q6T = q13T$$

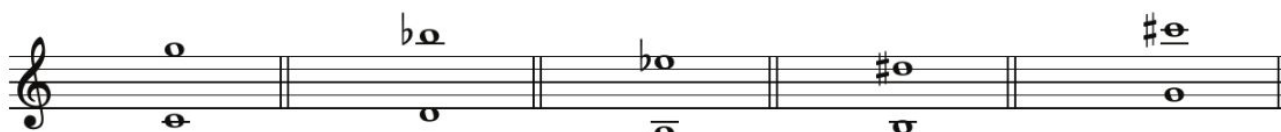
Chú thích: Đ: quãng đúng; T: quãng trưởng; t: quãng thứ

• Phân biệt quãng ghép và quãng đơn.

• Trình bày mối liên hệ giữa tên gọi của quãng ghép với quãng đơn thành phần.

• Gọi tên một số quãng ghép sau:

Tìm và gọi tên một số quãng ghép trong giai điệu sau:

NẮNG CỎ CÒN XUÂN

(Trích)

Vui tươi, trẻ trung

Nhạc và lời: Đức Trí

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quãng 2 và quãng 3 với tiết tấu $\frac{3}{4}$

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc gam Son trưởng và các bậc ổn định đúng cao độ theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu $\frac{3}{4}$ thể hiện rõ các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc từng nhịp đúng cao độ, trường độ, tiết tấu; sau đó ghép liền cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp.

2. Bài đọc nhạc số 1

Chậm vừa, nhẹ nhàng

Biên soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng nhịp; sau đó ghép liền cả bài.
- ✓ Thể hiện tính chất nhẹ nhàng; duy trì nhịp độ ổn định.

• Chỉ ra sự giống nhau và khác nhau (về cao độ, tiết tấu) giữa các câu trong *Bài đọc nhạc số 1*.

• Thực hiện *Bài đọc nhạc số 1* theo nhóm.

• Đọc *Bài đọc nhạc số 1* kết hợp với đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

• Đặt lời ca cho *Bài đọc nhạc số 1*.

Hướng dẫn thực hiện

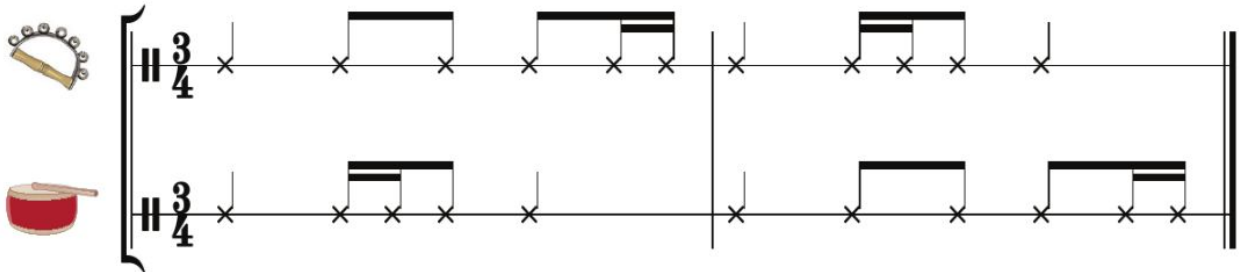
- ✓ Lựa chọn nội dung, chủ đề của lời ca.
- ✓ Chia nhóm, mỗi nhóm đặt lời ca cho *Bài đọc nhạc số 1*.
- ✓ Tuỳ theo cao độ để lựa chọn ca từ có thanh bằng, trắc phù hợp.
- ✓ Từng nhóm thể hiện *Bài đọc nhạc số 1* kết hợp với lời ca đã đặt.

NHẠC CỤ

1. Thể hiện mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ gõ

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thực hiện đúng tiết tấu của từng bè từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến nhịp độ phù hợp.
- ✓ Thể hiện rõ phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Ghép hai bè để hoàn thiện mẫu tiết tấu.

2. Sử dụng mẫu tiết tấu ở mục 1 gõ đệm cho *Bài đọc nhạc số 1* (trang 11)

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Chia hai nhóm:
 - + *Nhóm 1*: đọc *Bài đọc nhạc số 1*.
 - + *Nhóm 2*: chia hai bè để gõ đệm theo mẫu tiết tấu ở mục 1.
- ✓ Tập riêng từng bè trong mẫu tiết tấu với *Bài đọc nhạc số 1*.
- ✓ Ghép mẫu tiết tấu hoàn chỉnh với *Bài đọc nhạc số 1*.
- ✓ Thể hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến nhịp độ phù hợp.

- Luyện bài tập nhạc cụ theo nhóm, các nhóm đổi bè cho nhau để thực hiện.

- Sử dụng nhạc cụ gõ tự chọn (trống con, thanh phách, nhạc cụ tự làm từ vật liệu có sẵn hoặc động tác vận động cơ thể) để đệm cho *Bài đọc nhạc số 1* theo mẫu tiết tấu.

- Sáng tạo tiết tấu mới cho nhịp thứ nhất của *Bài đọc nhạc số 1*, sau đó thể hiện bài đọc nhạc kết hợp với nhạc cụ gõ đệm theo phách, theo nhịp.

• BÀI 3:

- Hát: Bài hát *Xinh tươi Việt Nam*
- Nghe nhạc: Ca khúc *Tình ca*
- Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Chèo trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

• BÀI 4:

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Son trưởng
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 2*
- Nhạc cụ: Thực hiện *Bài đọc nhạc số 2* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu

BÀI 3

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái của bài hát *Xinh tươi Việt Nam*; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc; cảm nhận được sắc thái và tình cảm của bài hát.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật của ca khúc *Tình ca*; biết tưởng tượng khi nghe nhạc; nhận ra tên bản nhạc và tên tác giả từ một vài nét nhạc điển hình; nhắc lại được chủ đề chính của bản nhạc.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm và giá trị của nghệ thuật Chèo trong âm nhạc truyền thống Việt Nam; cảm nhận được giá trị nghệ thuật của một số tác phẩm chèo.

 Kể tên một số loại hình nghệ thuật truyền thống mà em biết.

HÁT

XINH TƯƠI VIỆT NAM

Sôi nổi, tươi sáng

Nhạc và lời: Nguyễn Hồng Thuận

Người con gái bé xinh đạp xe
(Lòng tha) thiết yêu đời và yêu

trên phố đông. Tà áo trắng bay bay lòng vui
đất nước thôi. Ngồi trong ánh mắt em ngàn muôn

như nở hoa. Em mỉm cười xinh tươi ôi khung
tia khát vọng. Vẫy tay chào thế giới bước trên

trời hai mươi niềm vui tương lai đón chờ em. Lòng tha...
miền đất mới tự...

...tin em cô gái Việt Nam. Rồi mai
(Nụ cười)

đây em tung bay bay đến những chân trời xa. Thì hãy
em luôn trên môi cả thế giới sẽ nhận ra. Một Việt

luôn ghi trong tim màu da tiếng nói người Việt Nam. Dành tình
Nam luôn hân hoan tràn dâng sức sống qua thời gian. Hãy bay

yêu tặng cho đời. Dành tình yêu tặng cho người. Và niềm
cao tận chân trời. Hãy dang tay chào cuộc đời. Và giờ...

tin trong em luôn rực cháy. Nụ cười...

...đây tôi vui khi gặp em. Xin chào em.

Tác giả Nguyễn Hồng Thuận (sinh năm 1981, tại Thành phố Hồ Chí Minh) là người có nhiều sáng tác được giới trẻ yêu thích bởi phong cách trẻ trung, giai điệu lãng mạn, hiện đại. Những sáng tác nổi bật của tác giả có thể kể đến như: *Tình yêu hoa gió*, *Điều ước giản đơn*, *Tìm lại giấc mơ*,... Ca khúc *Xinh tươi Việt Nam* được đông đảo khán giả yêu mến bởi giai điệu sôi động, tươi vui. Bài hát thể hiện vẻ đẹp năng động của người con gái Việt Nam, thông qua đó nói về sức trẻ, khát vọng của thế hệ mới.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 13 (*Người con gái bé xinh... cô gái Việt Nam*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 13 đến hết (*Rồi mai đây... Xin chào em*).

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh với kỹ thuật hát lướt nhanh.
- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái.
- ✓ Hát gọn tiếng ở đoạn 1; thể hiện các bước nhảy quãng, mở rộng âm vực ở đoạn 2.
- ✓ Thể hiện đúng tiết tấu cùng các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.

- Luyện tập bài hát theo nhóm.
- Thể hiện bài hát kết hợp gõ đệm.
- Thể hiện đúng tính chất vui tươi, trẻ trung của bài hát.

Sưu tầm và biểu diễn một số bài hát ca ngợi người phụ nữ Việt Nam.

NGHE NHẠC

TÌNH CA

Vừa phải, tình cảm

Nhạc và lời: Hoàng Việt

p

Khi hát lên tiếng ca gửi về người yêu quê ta.
Khi đã nghe tiếng ca của lòng người yêu phương xa.

mf

Ta át tiếng gió mưa thét gào cuộn dâng phong ba.
Em hãy ngược mắt lên vui nhìn trời xanh quê ta.

Em ơi nghe chăng lời trái tim vọng ra.
Chim giăng giăng bay ngoài nắng xuân đẹp thay!

Rung trong không gian mặt biển sôi âm vang. Qua núi biếc trập
 Tan cơn phong ba, lòng đất yên rồi đây. Em hãy nở nụ
 cười xa xa. Qua bóng mây che mờ quê ta. Tiếng ca
 tươi tươi xinh. Như đoá hoa xuân chào riêng anh. Nói nhau
 đời đời chung thủy thiết tha. Em có nghe tiếng
 nghìn lời qua đôi mắt xanh. Ta hát chung tiếng
 ca chứa đựng hận thù sâu xa. Đã biến tình đôi ta thành
 ca vang dội từ nghìn phương xa. Xua kẻ thù đi mau, dập
 những cánh sao toả sáng. Vượt băng băng qua đêm
 tắt chiến tranh dẫm máu. Đập tan ngay bao đau
 tối tìm hương hoa. Bến nước Cửu Long còn đó em ơi!
 khổ và chia li. Giữ lấy đức tin bền vững em ơi!
 Bãi lúa nương dâu còn mãi muôn đời. Là còn duyên tình
 Giữ lấy trái tim đời sống yêu đời. Làm một bài tình
 ta với bao tiếng ca không thể xoá nhoà.
 ca của đôi lứa ta dâng cả bao người.

Hoàng Việt (1928 – 1967) là nhạc sĩ thuộc thế hệ đầu tiên của Việt Nam được đào tạo chính quy tại Bungari. Bên cạnh những ca khúc mang âm hưởng dân gian, ông còn thành công với nhiều ca khúc theo ngôn ngữ sáng tác mới, ảnh hưởng từ âm nhạc phương Tây. *Tình ca* ra đời trong những năm tháng đất nước còn chia cắt, người nhạc sĩ xa quê hương với nỗi nhớ người thương đan xen trong tình yêu đất nước đã viết nên những giai điệu, ca từ vừa trữ tình, tự sự, vừa mãnh liệt, tự tin, hướng tới tình yêu và hạnh phúc. Tác phẩm này là một trong những bản tình ca đẹp nhất của âm nhạc Việt Nam ở thế kỉ XX.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Cảm nhận về nội dung và tính chất âm nhạc trong ca khúc *Tình ca*.
 - ✓ Phân chia bài hát thành các đoạn nhạc, so sánh tính chất âm nhạc giữa các đoạn.
 - ✓ Nhắc lại một số câu nhạc trong ca khúc *Tình ca*.
- 🎧 • Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của ca khúc *Tình ca*.
 - Cảm nhận giá trị nghệ thuật trong ca khúc *Tình ca*.
- 💡 Phác thảo một bức tranh thể hiện cảm nhận của em về ca khúc *Tình ca*.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

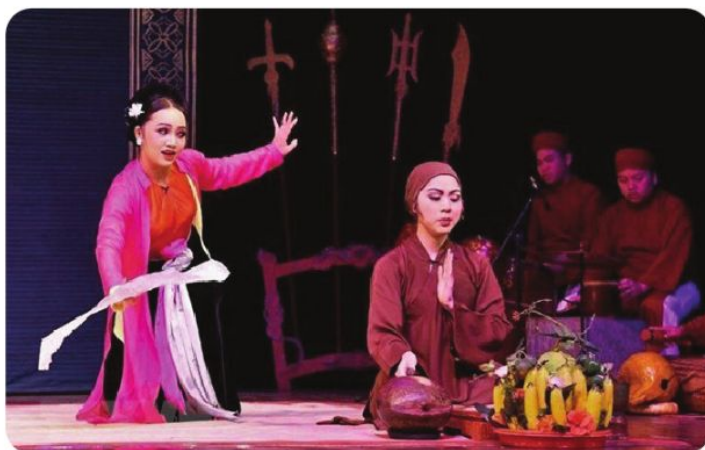
1. Khái quát về nghệ thuật Chèo

Chèo là một hình thức sân khấu bình dân, được xuất hiện vào khoảng thế kỉ thứ X ở vùng đồng bằng Bắc Bộ. Đến khoảng cuối thế kỉ XIV, nghệ thuật Chèo được phát triển cực thịnh, trở thành loại hình nghệ thuật sân khấu cổ truyền đặc sắc của Việt Nam.

2. Đặc điểm

– *Tính chất*: trong mỗi tác phẩm chèo thường có những trường đoạn thể hiện tính chất vui tươi rộn rã, lại có cả những trường đoạn thể hiện tính chất man mác bi ai. Một đặc điểm hay gặp trong các vở diễn là luôn có ít nhiều chỗ mang tính chất hài hước, hóm hỉnh.

– *Nội dung đề tài*: đả kích, phê phán thói hư tật xấu, hủ tục lạc hậu, lối suy nghĩ bảo thủ của chế độ phong kiến, thể hiện ước mơ khát vọng của người nông dân Việt Nam. Một số vở chèo tiêu biểu như: *Quan Âm Thị Kính*; *Kim Nham*; *Trình Nguyên*; *Từ Thức*; *Nghêu, Sò, Ốc, Hến*;...

Trích đoạn *Thị Mầu lên chùa* trong vở chèo *Quan Âm Thị Kính*

– *Đặc điểm âm nhạc*: nổi bật trong nghệ thuật Chèo là các làn điệu hát. Chèo có khoảng 150 làn điệu cổ, mỗi làn điệu mang những chức năng biểu cảm, diễn đạt trạng thái của nhân vật trong hoàn cảnh cụ thể,... Một số làn điệu tiêu biểu trong hát chèo như: *Đào liễu*, *Lời lơ*, *Ru kệ*, *Đò đưa*, *Nhịp đuổi*,...

– *Nhạc cụ*: nhạc cụ cơ bản dùng trong diễn chèo bao gồm trống đế (giữ vai trò quan trọng), mõ, đàn nhị, sáo trúc. Trong quá trình phát triển sau này, chèo được bổ sung thêm một số loại nhạc cụ như: đàn bầu, đàn nguyệt, đàn tranh,...

Dàn nhạc trong nghệ thuật Chèo

- Nêu một số đặc điểm của âm nhạc trong nghệ thuật Chèo.
 - Xem trích đoạn *Thị Mầu lên chùa* trong vở chèo *Quan Âm Thị Kính* và trích đoạn *Xuý Vân giả dại* trong vở chèo *Kim Nham*, sau đó nêu cảm nhận về hai trích đoạn đó.
- Sưu tầm để xem/nghe một trích đoạn chèo và chia sẻ với các bạn.

BÀI 4

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được một số hợp âm của giọng Son trưởng.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Son trưởng; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 2*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm; phân biệt được màu sắc âm nhạc của điệu trưởng và điệu thứ.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng cao độ, trường độ, nhịp độ bài luyện ngón và *Bài đọc nhạc số 2* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu; biết ứng tác đơn giản khi chơi nhạc cụ; biết bảo quản các loại nhạc cụ.

 Kể tên các hợp âm ba chính và ba phụ của giọng Son trưởng.

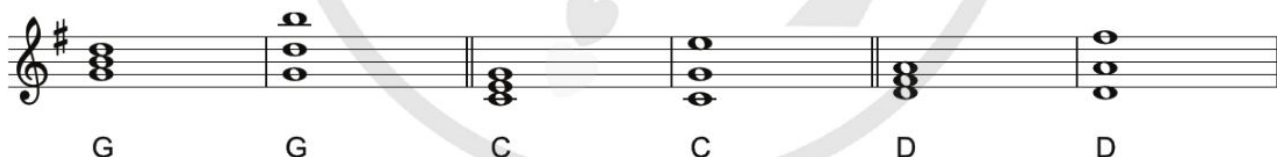
LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG SON TRƯỞNG

1. Hợp âm ba chính ở thể gốc của giọng Son trưởng

Hợp âm ba ở thể gốc là hợp âm có âm dưới cùng là âm 1.

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

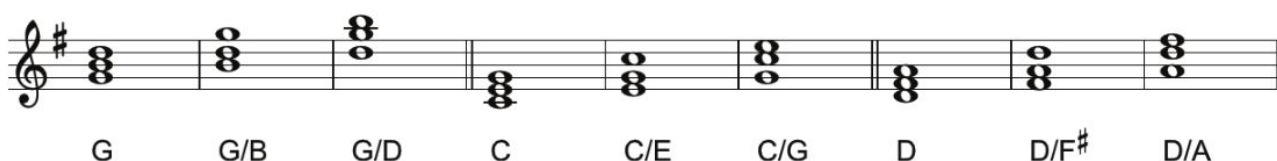
G: hợp âm Son trưởng

C: hợp âm Đô trưởng

D: hợp âm Rê trưởng

2. Hợp âm ba chính ở thể đảo của giọng Son trưởng

Hợp âm ba ở thể đảo là hợp âm có âm dưới cùng là âm 3 hoặc âm 5.

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

G/B, G/D: các hợp âm Son trưởng đảo

C/E, C/G: các hợp âm Đô trưởng đảo

D/F#, D/A: các hợp âm Rê trưởng đảo

- Chép một số hợp âm ba chính ở thể đảo của giọng Son trưởng vào vở.
- Nêu tên âm 1, âm 3, âm 5 của hợp âm Am và hợp âm Em trong giọng Son trưởng.

Thể hiện các hợp âm ba chính của giọng Son trưởng ở thể gốc và thể đảo trên nhạc cụ mà em đã được học.

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quãng 2, 3 và quãng 4 với tiết tấu $\frac{3}{8}$ x x x, x. x x, x x x x

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Son trưởng và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu $\frac{3}{8}$ x x x, x. x x, x x x x; chú ý thay đổi tiết tấu ở nhịp thứ 3 và nhịp thứ 7; thể hiện rõ các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ của quãng 4 tăng (ở nhịp thứ 6).
- ✓ Thực hiện từng nhịp sau đó ghép cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp.

2. Bài đọc nhạc số 2

Hơi nhanh, nhịp nhàng

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ của các quãng, đặc biệt là quãng 5, quãng 6.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

• Thực hiện *Bài đọc nhạc số 2* theo nhóm.

• Đọc *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp gõ đệm theo nhịp.

• Dịch và chép giai điệu của bốn ô nhịp đầu tiên trong *Bài đọc nhạc số 2* sang giọng Pha trưởng, sau đó đọc giai điệu mới.

• Đọc một bài đọc nhạc ở giọng Mi thứ đã học để cảm nhận sự khác biệt với *Bài đọc nhạc số 2* ở giọng Son trưởng.

NHẠC CỤ

NHẠC CỤ THỂ HIỆN GIAI ĐIỆU

1. Thực hiện bài tập giai điệu có quãng 2 và quãng 3 của giọng Son trưởng

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sử dụng một trong những nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học như recorder, kèn phím, đàn phím điện tử,... thể hiện bài luyện ngón quãng 2 và quãng 3.
- ✓ Thực hiện đúng tiết tấu ($\frac{3}{8}$ x x x, x. x x, x x x x), rõ phách mạnh, phách nhẹ của nhịp $\frac{3}{8}$.
- ✓ Thực hành đảm bảo đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thực hiện từng câu nhạc ngắn, sau đó ghép các câu với nhau; bắt đầu từ nhịp độ chậm và tăng dần đến mức vừa phải.

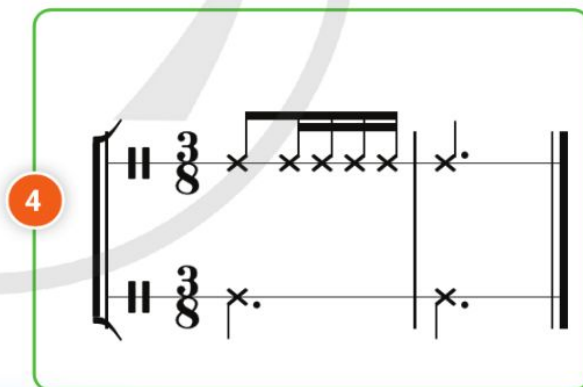
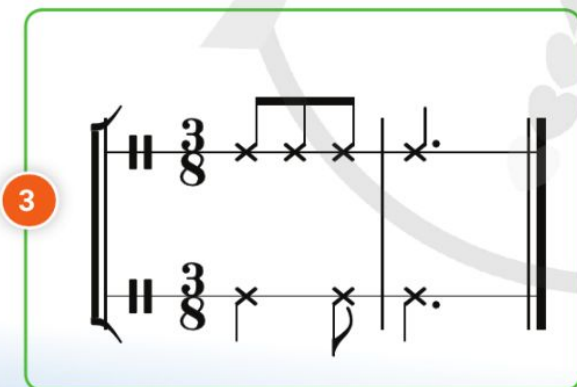
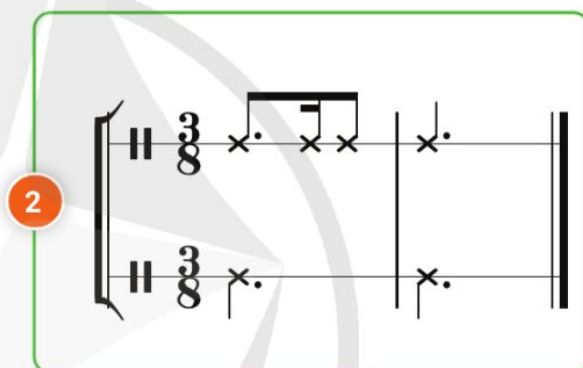
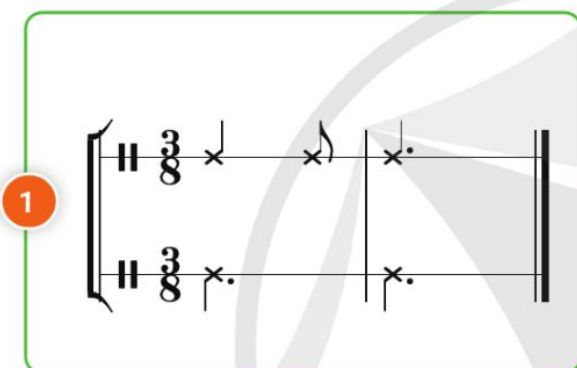
2. Thực hành *Bài đọc nhạc số 2* (trang 21) bằng nhạc cụ đã học

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thể hiện *Bài đọc nhạc số 2* từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức vừa phải.
- ✓ Thể hiện rõ sự khác biệt của 2 nhóm tiết tấu ($\frac{3}{8}$ \times \times \times và $\frac{3}{8}$ \times \times \times).
- ✓ Bảo quản, giữ gìn nhạc cụ sau mỗi lần luyện tập.

 Hoà tấu *Bài đọc nhạc số 2* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học, kết hợp thể hiện hợp âm đệm bằng đàn ukulele và dùng nhạc cụ gõ đệm theo phách.

 Sử dụng các mẫu tiết tấu dưới đây, sắp xếp cho phù hợp và đệm cho *Bài đọc nhạc số 2*.

CHỦ ĐỀ 3

Vũ điệu truyền thống

• BÀI 5:

- Hát: Bài hát *Polka*
- Nghe nhạc: Tác phẩm *Hungarian Dance No.5*

• BÀI 6:

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Mi thứ
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 3*
- Nhạc cụ: Hoà tấu nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

BÀI 5

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài hát *Polka*; biết hát hợp xướng, biết vận dụng các kĩ thuật thanh nhạc; cảm nhận được sự hoà quyện của các bè; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà; biết dàn dựng và biểu diễn bài hợp xướng ở trong và ngoài nhà trường.
- **NGHE NHẠC:** Biểu lộ thái độ và cảm xúc âm nhạc thông qua vận động hoặc ngôn ngữ cơ thể; liệt kê được một số loại nhạc cụ tham gia hoà tấu trong tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.

 Xem một số điệu nhảy dân gian trên thế giới (*River Dance* – Ireland, *Kalinka Dance* – Nga, *Samba* – Brazil,...).

HÁT

POLKA (Bài hát Phần Lan)

Nhạc: dân ca Phần Lan

Chuyển soạn cho hợp xướng: I. Ponomarev

Phỏng dịch lời Việt: Bình Trang

Nhanh, linh hoạt

p

Nữ 1

Mặt trời về chiều tan nhanh bên kia
Ngàn nhọc nhằn và muôn bản khoả xin
dãy núi cao mờ
hãy lãng quên nào,

Nữ 2

Mặt trời tan bên
Nhọc nhằn bản khoả
dãy núi mờ cao
xin hãy lãng quên

Nam

Mặt trời tan bên
Nhọc nhằn bản khoả
dãy núi mờ cao
xin hãy lãng quên

và dịu dàng làn gió mơn man thoảng qua nhẹ nhàng.
 để cùng nhịp nhàng trong vô tư sống phút này

và làn gió thoảng qua nhẹ nhàng.
 để nhẹ vô tư phút này.

và làn gió thoảng qua nhẹ nhàng.
 để nhẹ vô tư phút này.

Mời bạn bè cùng ta nhanh chân lên bước tới chốn này.
 Tuổi trẻ và niềm hân hoan nay sẽ cất cánh bay.

Mời bạn nhanh chân bước đến cùng ta
 Tuổi trẻ hân hoan sẽ cất cánh bay,

Mời bạn nhanh chân bước đến cùng ta.
 Tuổi trẻ hân hoan sẽ cất cánh bay,

giờ họp mặt và phút vui chơi đã đến rồi kia.
 và cuộc đời lại trôi nhanh như giấc mơ diệu kì.

giờ họp vui chơi đến rồi kia.
 cuộc đời trôi như giấc mơ diệu kì.

giờ họp vui chơi đến rồi kia.
 cuộc đời trôi như giấc mơ diệu kì.

Chúng ta đứng quanh nhau vui bên sân làng trống,
 Nghe thấy chẳng muôn âm thanh đang ru gọi ta.

Cùng quanh âm thanh sân làng trống,
 Nghe ru gọi ta

Cùng quanh âm thanh sân làng trống,
 Nghe ru gọi ta.

cùng vang tiếng hát múa quay vòng tròn.
 Nhạc vang lên dưới bóng quay lá ti - đơn.

cùng hát vang dưới và quay vòng tròn.
 Nhạc vang lên dưới bóng quay lá ti - đơn.

cùng hát vang dưới và quay vòng tròn.
 Nhạc vang lên dưới bóng quay cây vòng già.

Để những cánh tay đan nhau trong câu nhịp bước,
 Những ánh mắt long lanh và tươi vui rực cháy,

Để tay đan mắt trong nhịp nhàn,
 Nhìn vào ánh mắt sáng long lanh

Để tay đan mắt trong nhịp nhàn,
 Nhìn vào ánh mắt sáng long lanh

Bài hát Phần Lan được sáng tác dựa trên điệu dân vũ *Polka*, do nhạc sĩ người Nga I. Ponomarev đặt lời và chuyển soạn thành hợp xướng. Bài hát mang đậm nét nhạc của điệu nhảy dân gian với tính chất vui tươi, rộn rã cùng nhịp độ nhanh, phù hợp với hoạt động múa hát tập thể. Giai điệu lặp lại liên tiếp một cao độ ở tốc độ nhanh tạo sự linh hoạt, khoẻ khoắn,... Nội dung bài hợp xướng ca ngợi tình bạn trong sáng vui đùa, hoà hợp với âm nhạc và thiên nhiên tươi đẹp.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn và nối:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 8 (*Mặt trời về chiều... đến rồi kìa*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 7 đến nhịp thứ 16 (*Chúng ta đứng quanh... múa quay nhanh*).
- **Nối:** từ nhịp thứ 17 đến nhịp thứ 26 (*La la la... la la la*).

➡ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh với kỹ thuật hát lướt nhanh.
- ✓ Thể hiện linh hoạt cao độ, trường độ của từng bè, chú ý các vị trí có dấu hoá bất thường.
- ✓ Thực hiện riêng từng bè, sau đó ghép hai bè trong từng đoạn.
- ✓ Thực hiện đúng kỹ thuật hát lướt nhanh trong bài hợp xướng.
- ✓ Giữ nhịp độ nhanh vừa, ổn định.
- ✓ Lắng nghe các bè để tạo sự hài hoà, thống nhất cho bài hợp xướng.

- Luyện tập bài *Polka* theo nhóm hoặc theo bè.

- Hát kết hợp gõ đệm theo nhịp hoặc theo phách với nhạc cụ gõ.
- Thể hiện tính chất vui tươi, hân hoan của bài hợp xướng.

- Dàn dựng bài hợp xướng *Polka* kết hợp với vận động cơ thể và một số động tác phụ hoạ đơn giản để biểu diễn trong và ngoài nhà trường.

HUNGARIAN DANCE NO.5

(Trích)

Nhanh

Sáng tác: Johannes Brahms

Hungarian Dance No.5 là tác phẩm nổi tiếng nhất trong tập *Vũ khúc Hungarian* – tập hợp 21 vũ điệu sống động viết cho hoà tấu piano bốn tay do nhà soạn nhạc nổi tiếng người Đức Johannes Brahms (1833 – 1897) sáng tác, lấy cảm hứng chủ yếu từ các giai điệu dân gian của vùng Đông Âu. Tính vũ khúc đặc trưng cùng với sự nhịp nhàng và dứt khoát tạo nên vẻ đẹp của âm nhạc truyền thống châu Âu và sự hấp dẫn cho tác phẩm.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Cảm nhận tính chất âm nhạc trong tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.
- ✓ Nghe và nhận biết một số nhạc cụ điển tấu trong tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.
- ✓ Nhắc lại nét nhạc của chủ đề chính trong tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.

• Nghe nhạc kết hợp gõ đệm theo phách, theo nhịp của chủ đề chính trong tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.

• Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.

Sáng tạo âm hình tiết tấu và thể hiện bằng các động tác cơ thể phù hợp để gõ đệm cho tác phẩm *Hungarian Dance No.5*.

BÀI 6

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được một số hợp âm của giọng Mi thứ; cảm nhận được sự hoà quyện của các âm trong hợp âm.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Mi thứ; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 3*; biết đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu bằng các nhạc cụ gõ; biết biến tấu đơn giản khi chơi nhạc cụ gõ; biết kết hợp các loại nhạc cụ để hoà tấu và điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà.

 Thể hiện gam và hợp âm rải của giọng Mi thứ bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG MI THỨ

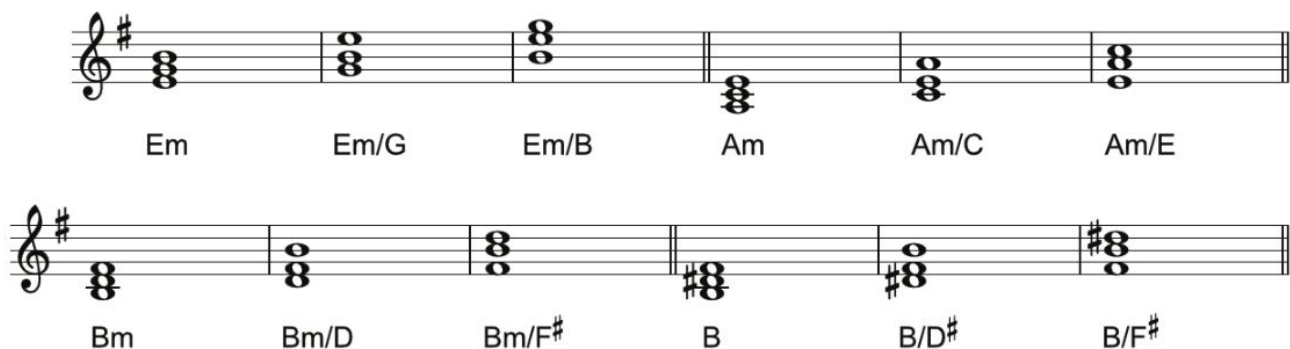
1. Hợp âm ba chính ở thể gốc của giọng Mi thứ

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

Em: hợp âm Mi thứ Am: hợp âm La thứ
Bm: hợp âm Si thứ B: hợp âm Si trưởng

2. Hợp âm ba chính ở thể đảo của giọng Mi thứ

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

Em/G, Em/B: các hợp âm Mi thứ đảo

Am/C, Am/E: các hợp âm La thứ đảo

Bm/D, Bm/F#: các hợp âm Si thứ đảo

B/D#, B/F#: các hợp âm Si trưởng đảo

- Viết vào vở hợp âm Si trưởng ở thể gốc và thể đảo (bằng nốt nhạc và kí hiệu).
- Tìm dấu hiệu của giọng Mi thứ hoà thanh trong *Bài đọc nhạc số 3*.

Thể hiện các hợp âm ba chính của giọng Mi thứ ở thể gốc và thể đảo trên nhạc cụ mà em đã được học.

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quãng 2, 3, 4 và quãng 5 với tiết tấu C

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Mi thứ tự nhiên, Mi thứ hoà thanh và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu C thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Thực hiện đúng cao độ các quãng 4 đúng.
- ✓ Thực hiện từng nhịp sau đó ghép cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ vừa phải.

2. Bài đọc nhạc số 3

Thong thả, tha thiết

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ nốt Rê thăng ở nhịp thứ 3.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định; điều chỉnh cường độ để tạo sự hài hoà.

• Thực hiện *Bài đọc nhạc số 3* theo nhóm.

- Luyện tập nhiều lần âm hình đảo phách $\times \downarrow \times$ ở nhịp thứ 1.
- Đọc *Bài đọc nhạc số 3* kết hợp đánh nhịp.

Đặt các hợp âm Am, F_{dim}^\sharp , Em vào vị trí phách phù hợp để đệm cho nhịp thứ 5 và nhịp thứ 6 của *Bài đọc nhạc số 3*.

NHẠC CỤ

HOÀ TẤU NHẠC CỤ GỖ

Thể hiện mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ gõ sẵn có và vận động cơ thể.

The image displays two systems of musical notation for percussion and body movement. Each system consists of three staves. The top staff shows rhythmic notation with 'x' marks for beats. The middle staff shows hand and foot icons indicating body movements. The bottom staff shows drum icons indicating where to play. The first system is in 4/4 time, and the second system is in 3/4 time.

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thực hiện riêng từng bè từ nhịp độ chậm, sau đó tăng nhanh dần đến mức độ vừa phải.
- ✓ Thực hiện ghép nhóm từng cặp 2 bè (bè 1 + bè 2; bè 2 + bè 3).
- ✓ Ghép 3 bè hoàn chỉnh, đảm bảo giữ nhịp độ ổn định.

• Đảm bảo sự hoà hợp về tiết tấu, âm lượng trong quá trình thực hành.

• Luyện tập bài hoà tấu theo nhóm, sau đó đổi bè cho nhau.

• Thay đổi loại nhạc cụ gõ cho mỗi bè để cảm nhận sự kết hợp các âm sắc khác nhau.

Lựa chọn cặp bè (nhạc cụ gõ 1 hoặc nhạc cụ gõ 2 kết hợp vận động cơ thể) trong bài hoà tấu để ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 3*.

CHỦ ĐỀ 4

KHÚC HÁT QUÊ HƯƠNG

• BÀI 7:

- Hát: Bài *Người nghỉ tôi về*
- Nghe nhạc: Ca khúc *Quảng Bình quê ta ơi!*
- Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Cải lương trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

• BÀI 8:

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Pha trưởng
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 4*
- Nhạc cụ: Thể hiện *Bài đọc nhạc số 4* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu

BÀI 7

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài dân ca *Người nghỉ tôi về*; biết vận dụng kĩ thuật hát luyện âm; biết hát kết hợp gõ đệm.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật của ca khúc *Quảng Bình quê ta ơi!*; nhận biết được tên bản nhạc và tên tác giả từ một vài nét nhạc điển hình.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm và giá trị của nghệ thuật Cải lương trong âm nhạc truyền thống Việt Nam; cảm nhận được giá trị nghệ thuật của một số tác phẩm cải lương.

 Nghe bài dân ca *Lí hoài xuân* và nêu cảm nhận về giai điệu, lời ca.

HÁT

NGƯỜI NGHỈ TÔI VỀ

(Trổ 1)
(Giọng già bạn)

Chậm vừa, lưu luyện

Dân ca Quan họ Bắc Ninh
Sưu tầm và kí âm: Nguyễn Trọng Ánh

Hôm nay tôi đến này có mấy chơi nay
ơ ơ chơi đây là. Trầu i ơ ăn là
ăn song bên nước uống i mà này cũng có a đủ rồi đủ
rồi là người ơi. Người ơi người nghỉ tôi về.

Người nghỉ tôi về là bài dân ca giao duyên được nhiều người biết đến của Quan họ Bắc Ninh, thuộc giọng già bạn, thường được trình diễn ở cuối cuộc hát, khi chuẩn bị chia tay ra về. Bài dân ca có nhiều dị bản khác nhau về lời ca, một trong những dị bản quen thuộc là *Người ở đừng về*. Bài dân ca được thể hiện với kỹ thuật hát luyến âm, giai điệu uyển chuyển, mềm mại, với ca từ ý nhị, được sử dụng phổ biến trong các lễ hội có trình diễn hát Quan họ.

Bài dân ca có cấu trúc một đoạn gồm 2 câu và kết:

- **Câu 1:** từ đầu đến nhịp thứ 7 (*Hôm nay... đây là*).
- **Câu 2:** từ nhịp thứ 8 đến nhịp thứ 15 (*Trầu ăn... người ơi*).
- **Kết:** từ nhịp thứ 15 đến hết (*Người ơi người nghỉ tôi về*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh với kỹ thuật hát luyến âm ở thang 5 âm.
- ✓ Xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài dân ca.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái.
- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, hát rõ lời, thể hiện đủ nốt các từ có hát luyến âm, luyến âm.
- ✓ Tập hát từng câu, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp.

- Luyện tập bài dân ca *Người nghỉ tôi về* theo nhóm.
- Hát kết hợp gõ đệm bằng các nhạc cụ gõ.
- Thể hiện bài dân ca với hình thức hát tốp ca nam nữ, hát đối đáp.
- Thể hiện đúng tính chất mềm mại, cảm xúc lưu luyến của bài dân ca.

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

Chia học sinh thành 2 nhóm: nhóm nam và nhóm nữ.

- + Câu 1: Nhóm nam.
- + Câu 2: Nhóm nữ.
- + Câu 1: Nhóm nữ.
- + Câu 2: Nhóm nam.
- + Câu kết: Nhóm nam và nhóm nữ (*Người ơi người nghỉ tôi về*).

- Chia sẻ về một tiết mục hát Quan họ Bắc Ninh mà em đã được thưởng thức.
- Suu tầm và biểu diễn một bài dân ca mà em biết về chủ đề hát giao duyên.

NGHE NHẠC

QUẢNG BÌNH QUÊ TA OI!

(Trích)

Rộn ràng, tươi vui

Nhạc và lời: Hoàng Vân

Nếu ai hỏi vì sao quê hương chúng ta nhiều

ngôi mới? Rằng có đắng cay nên chừ mới có ngọt bùi.

Nếu ai hỏi vì sao quê hương chúng ta đồng lúa tốt?

Có nhớ những ngày cơ cực tối tăm ngày xưa.

Quảng Bình quê ta ơi! là một trong những ca khúc hay viết về địa phương của nhạc sĩ Hoàng Vân (1930 – 2018). Giai điệu của ca khúc thể hiện tính chất trữ tình, mô phỏng điệu hò khoan đặc trưng của vùng Bình Trị Thiên, kết hợp với ca từ gợi lên tình cảm nồng nàn yêu thương với mảnh đất miền Trung đầy nắng và gió.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và cảm nhận nội dung, tính chất âm nhạc của bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!*
- ✓ Nghe, nhận biết và nhắc lại một số câu trong bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!*
- Nghe nhạc kết hợp gõ đệm theo giai điệu của bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!*
- Nghe và cảm nhận về hình thức hát xướng xô trong bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!*
Hát bè xô “*Khoan khoan hò khoan*” khi nghe nhạc.
- Cảm nhận giá trị nghệ thuật của bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!*.
- Bài hát *Quảng Bình quê ta ơi!* mang âm hưởng âm nhạc dân gian của vùng, miền nào ở Việt Nam?

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Phân tích ý nghĩa trong nội dung ca khúc: tính thẩm mỹ, tính lịch sử,...
- ✓ Phân tích giá trị nghệ thuật trong đặc điểm âm nhạc của tác phẩm qua các yếu tố: giai điệu, nhịp độ, nhịp điệu, kỹ thuật thanh nhạc,...

 Sưu tầm một số bài hát mang âm hưởng dân gian (mp3, mp4, video,...), cùng các bạn nghe/xem và chia sẻ cảm nhận.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

NGHỆ THUẬT CẢI LƯƠNG TRONG ÂM NHẠC TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM

1. Khái quát về nghệ thuật Cải lương

Cải lương là loại hình sân khấu ca kịch, được hình thành trên cơ sở nền tảng âm nhạc của các thể loại như: nhạc lễ, ca Huế, ca nhạc dân gian Trung Bộ và Nam Bộ. Nghệ thuật Cải lương xuất hiện vào khoảng những năm đầu của thế kỉ XX, phổ biến và phát triển chủ yếu ở các tỉnh miền Nam Việt Nam.

2. Đặc điểm

– *Tính chất*: phần lớn các vở cải lương mang tính chất tự sự, buồn thương. Ngoài ra, một số vở thể hiện tính chất kịch tính, bi hùng.

– *Nội dung đề tài*: phong phú và đa dạng. Hai mảng đề tài nổi bật là khai thác từ cốt truyện lịch sử và phản ánh hiện thực của xã hội đương thời.

Cảnh trong vở cải lương *Thái hậu Dương Vân Nga*
(tác giả: Trúc Đường, Chi Lăng, Hoa Phượng; đạo diễn: NSƯT Hoa Hạ)

– *Đặc điểm âm nhạc*: nổi bật là lối ca các làn điệu bài bản với cách nhấn nhá, ngân nga cùng những câu ca có mạch hơi dài. Hệ thống bài bản cải lương rất phong phú và đa dạng, tuy nhiên có 20 bài bản được xem là bản tổ như: *Lưu thủy trường, Ngũ đối thượng, Nam xuân, Tứ đại oán*,...

– *Nhạc cụ*: các loại nhạc cụ chính dùng trong dàn nhạc cải lương gồm: đàn bầu, đàn tranh, đàn nhị (đàn cò), đàn nguyệt (đàn kìm), đàn tỳ bà, đàn guitar phím lõm,...

– *Phong cách biểu diễn và hoá trang*: cách biểu diễn và hoá trang của diễn viên đa dạng phù hợp với tính cách và nội dung câu chuyện của từng nhân vật.

Cảnh trong vở cải lương *Tiếng trống Mê Linh*
(tác giả: Việt Dung, Vĩnh Điền, đạo diễn: NSƯT Kim Tử Long)

– *Một số vở cải lương tiêu biểu*: *Thái hậu Dương Vân Nga* (soạn giả: Hoa Phượng, Chi Lăng, Hoàng Việt, Thử Hà Vân), *Lục Vân Tiên* (tác giả: Minh Tơ, Thanh Tòng), *Tiếng trống Mê Linh* (tác giả: Việt Dung, Vĩnh Điền), *Chuyện tình Lan và Điệp* (Soạn giả: Loan Thảo, Bạch Mai), *Đời cô Lựu* (Soạn giả: Trần Hữu Trang),...

• Nêu những đặc điểm nổi bật trong âm nhạc của cải lương.

• Xem và nêu cảm nhận về trích đoạn vở cải lương *Thái hậu Dương Vân Nga* và trích đoạn trong vở cải lương *Tiếng trống Mê Linh*.

Sưu tầm để nghe/xem một trích đoạn cải lương và chia sẻ với các bạn.

BÀI 8

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được một số hợp âm của giọng Pha trưởng; biết ghi chép bản nhạc.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 4*; cảm nhận được sự hoà quyện của âm thanh khi đọc nhạc hai bè; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng hợp âm bằng đàn ukulele; biết ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 4*; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.

 Thể hiện một số hợp âm của giọng Pha trưởng bằng nhạc cụ mà em đã học.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG PHA TRƯỞNG

1. Hợp âm ba chính ở thể gốc của giọng Pha trưởng

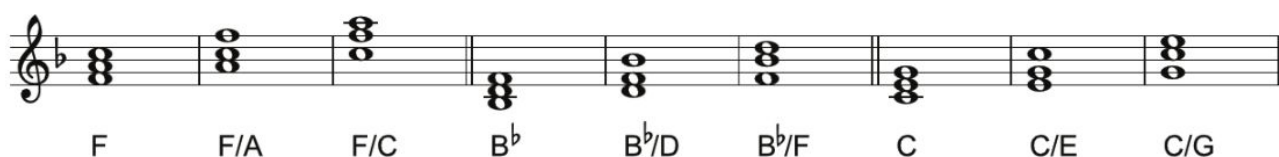
Kí hiệu và tên gọi hợp âm

F: hợp âm Pha trưởng

B^b: hợp âm Si giáng trưởng

C: hợp âm Đô trưởng

2. Hợp âm ba chính ở thể đảo của giọng Pha trưởng

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

F/A, F/C: các hợp âm Pha trưởng đảo

B^b/D, B^b/F: các hợp âm Si giáng trưởng đảo

C/E, C/G: các hợp âm Đô trưởng đảo

So sánh cấu tạo các hợp âm ba chính ở thể gốc và thể đảo của giọng Pha trưởng.

Chép vào vở một giai điệu đã học ở giọng Pha trưởng và đặt hợp âm cho giai điệu đó.

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quãng 2, quãng 3 và quãng 4 với tiết tấu $\frac{6}{8}$

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu $\frac{6}{8}$; thể hiện đúng các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Thực hiện từng nhịp sau đó ghép cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ vừa phải.
- ✓ Giữ nhịp đều đặn, thể hiện giai điệu với cường độ sắc thái biến đổi phù hợp.

2. Bài đọc nhạc số 4

Nhịp nhàng, trong sáng

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc; hai bè kết hợp nhịp nhàng, không lệch nhịp, phách.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

Thực hiện *Bài đọc nhạc số 4* theo nhóm.

- Đọc *Bài đọc nhạc số 4* kết hợp gõ đệm theo nhịp.
- Thể hiện *Bài đọc nhạc số 4* với sắc thái cường độ phù hợp: *mf*, *mp*, *p* và *f*.

Hoán đổi vị trí một số nhóm tiết tấu $\times \times \times$ và $\times \cdot \times$ trong *Bài đọc nhạc số 4*, sau đó đọc lại giai điệu mới và cảm nhận sự thay đổi.

NHẠC CỤ

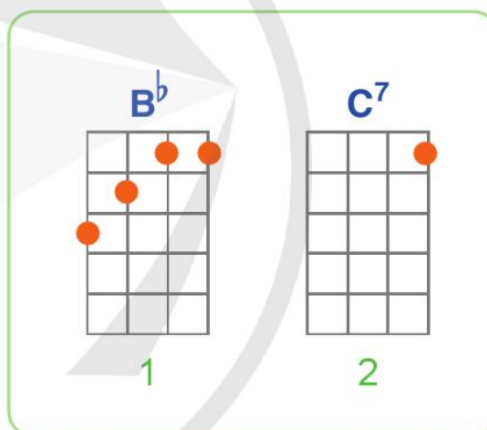
Thể hiện các hợp âm bằng đàn ukulele theo thứ tự sau:

1 F – B^b – C – F

2 Dm – B^b – F – C⁷

3 Dm – C – C⁷ – F

4 C – C⁷ – F

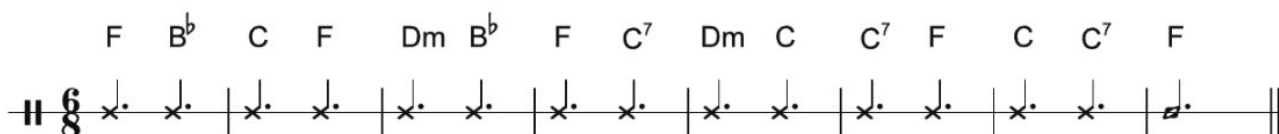

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện từng hợp âm trên đàn ukulele, sắp xếp ngón tay hợp lý.
- ✓ Nối tiếp các hợp âm theo đúng thứ tự trong từng nhóm.
- ✓ Nối tiếp các hợp âm với nhịp độ vừa phải.

Thực hiện thứ tự các hợp âm bằng đàn ukulele theo âm hình tiết tấu sau:

Ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 4* bằng đàn ukulele với sắc thái cường độ phù hợp để thực hiện tính chất nhẹ nhàng, uyển chuyển.

- **BÀI 9:**

- Hát: Bài hát *Nước Nga – Tổ quốc tôi*
- Nghe nhạc: Ca khúc *O Sole Mio*
- Thường thức âm nhạc: Sơ lược về nhạc nhẹ

- **BÀI 10:**

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Rê thứ
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 5*
- Nhạc cụ: Gõ đệm cho ca khúc *O Sole Mio*; thể hiện hợp âm đệm và tiết điệu đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* bằng đàn ukulele

BÀI 9

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài hát *Nước Nga – Tổ quốc tôi*; biết vận dụng kĩ thuật hát liền tiếng; điều tiết hơi thở hợp lí; mở rộng âm vực; nhận biết được câu, đoạn trong bài hát; biết dàn dựng và biểu diễn bài hát ở trong và ngoài trường.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật trong nội dung ca khúc *O Sole Mio*; nhận ra tên bản nhạc từ một vài nét nhạc điển hình; nhắc lại được chủ đề chính của bản nhạc.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm của nhạc nhẹ; liệt kê được một số loại nhạc cụ tham gia hoà tấu nhạc nhẹ.

 Nghe trích đoạn bài hát *Đàn sếu* (Zhuravli) (Lời: thơ Rasul Gamzatov, nhạc: Yen Abramovich Frenkel) và nêu cảm nhận.

HÁT

NƯỚC NGA – TỔ QUỐC TÔI

Nhạc: V. Muradeli

Phỏng dịch lời Việt: Vũ Tự Lân

Nhẹ nhàng, thong thả

Ngày (Rạng) ngày dạo chơi ra nơi ven hồ đô
thành. trời. Ngọt Vừng ngào hồng hương đang thơm lên hoa chờ cây cỏ
mới. mới. Thiên nhiên gọi tôi bao nhiêu tiếng
Đây cây bạch dương ta bao bao thân
nói thiết cười này tha khe thiết khẽ yêu nhắc thương tôi đắm những say lời cuộc
thiết này khe khe nhắc tôi những lời dịu...

1. đời. Rạng... ...hiên. Ôi nước Nga!

2. Ôi nước Nga! Dạt dào trong tim tình yêu tha

thiết. Ôi nước Nga! Ôi nước Nga! Tổ

1. quốc thân thương mến yêu muôn đời. Ôi...

2. ...thương ngàn đời tôi yêu.

Vano Muradeli (1908 – 1970) là nhà soạn nhạc người Gruzia (một nước Cộng hoà nằm trong Liên bang Xô Viết cũ) đã sáng tác những bản giao hưởng, âm nhạc thánh phòng, nhạc kịch, vũ kịch và một số ca khúc. Muradeli đã từng viết một ca khúc chào mừng ngày quân đội Việt Nam về tiếp quản Hà Nội (10-10-1954), bài hát *Sao vàng đất Việt*. Ông được trao tặng giải thưởng Stalin và danh hiệu Nghệ sĩ Nhân dân Liên Xô. *Nước Nga – Tổ quốc tôi* là một ca khúc trữ tình có giai điệu đẹp và lời ca chan chứa tình yêu với Tổ quốc Nga được nhạc sĩ Vũ Tự Lân phỏng dịch lời Việt từ lời của V. Kharitonov. Sự mở rộng âm vực đã góp phần tạo nên những cung bậc cảm xúc khác nhau cho ca khúc.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 19 (*Ngày ngày... lời dịu hiền*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 19 đến hết (*Ôi nước Nga... ngàn đời tôi yêu*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh với kỹ thuật hát liền tiếng.
- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái; các bước nhảy quãng, mở rộng âm vực; tiểu tấu nghịch phách ở đoạn 2.

Đoàn văn Doanh - THPT Nam Trực - Nam Định

- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, khẩu hình mở rộng, lấy hơi sâu, hát rõ lời.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.

- Mỗi đoạn nhạc có thể được chia thành mấy câu, so sánh tiết tấu của các câu trong từng đoạn.
- Luyện tập bài hát theo nhóm.
- Thể hiện bài hát với hình thức song ca hát đối đáp.
- Thể hiện đúng tính chất nhẹ nhàng, trữ tình của bài hát.

Dàn dựng và biểu diễn bài hát *Nước Nga – Tổ quốc tôi* với phần đệm bằng nhạc cụ phù hợp.

NGHE NHẠC

O SOLE MIO

Nhạc: Eduardo di Capua, Alfredo Mazzucchi

Phỏng dịch lời Việt: Trung Kiên

Tươi sáng, tình cảm

Ánh dương sáng chân trời. Ngàn tia nắng đang rạng ngời.

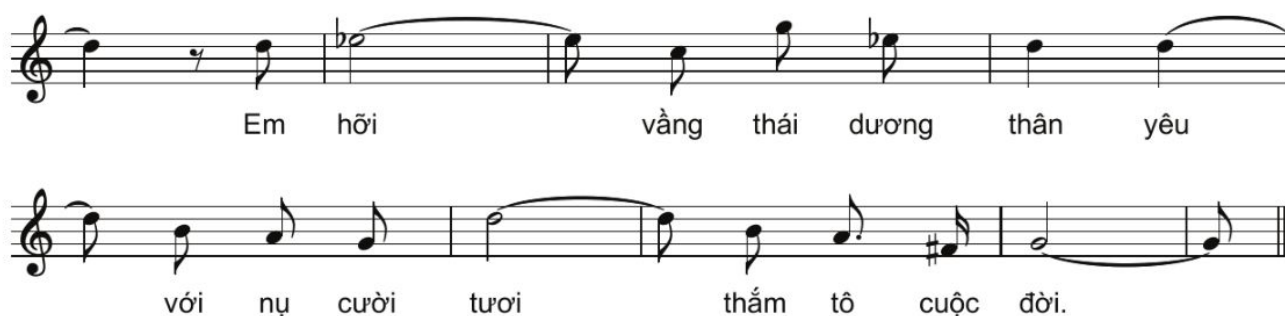
Khi mây tối đã điều tàn. Trời xuân thắm huy hoàng.

Gió đưa hương thơm lành. Lòng chan chứa bao tâm tình.

Ôi xinh đẹp biết bao huy hoàng thay, ánh mặt trời.

Có ánh sáng tuyệt vời đó chính là mặt trời.

Đó chính là nụ cười của người tôi yêu.

Eduardo di Capua (1865 – 1917) và Alfredo Mazzucchi (1878 – 1972) là hai nhạc sĩ người Ý đã sáng tác ca khúc *O Sole Mio* có lời dựa theo thơ của Giovanni Capurro (1859 – 1920). Sáng tác này nhanh chóng được yêu thích ở nước Ý và lan rộng sang nhiều nước khác. Bên cạnh giai điệu đẹp, tươi sáng, đòi hỏi kỹ thuật thanh nhạc thành thực, phần lời Việt của Nghệ sĩ Nhân dân Trung Kiên (1939 – 2021) đã thể hiện sự say đắm, tha thiết của tình yêu đôi lứa tuổi trẻ, rạng ngời như ánh mặt trời. Bài hát được trình diễn với nhiều thứ tiếng, nhiều phong cách khác nhau trong đó có phong cách âm nhạc thính phòng, âm nhạc đại chúng.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và cảm nhận nội dung, tính chất âm nhạc của ca khúc *O Sole Mio*.
- ✓ Nhắc lại một số câu nhạc trong ca khúc *O Sole Mio*.
- 🎧 • Phân chia bài hát thành các đoạn nhạc, so sánh tính chất âm nhạc giữa các đoạn.
- Nghe nhạc kết hợp vận động cơ thể hoặc gõ đệm.
- 💡 • Đặt lời mới cho điệp khúc của ca khúc *O Sole Mio* (từ nhịp thứ 17 đến hết) với chủ đề niềm vui.
- Sưu tầm tư liệu âm thanh, hình ảnh về một số tác phẩm âm nhạc nước ngoài để nghe và chia sẻ với các bạn.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

SƠ LƯỢC VỀ NHẠC NHẹ

1. Khái quát về nhạc nhẹ

Nhạc nhẹ – âm nhạc đại chúng (Popular Music) là dòng âm nhạc giải trí. Thị hiếu khán giả giữ vai trò quan trọng đối với sự thành công của nhạc sĩ và các tác phẩm của họ được đánh giá bằng số lượt nghe, lượt bán các sản phẩm âm nhạc. Sự phát triển của dòng nhạc nhẹ dựa vào nền tảng kỹ thuật số, nền công nghiệp âm nhạc và lượng khán giả trên toàn cầu.

2. Một số thể loại nhạc nhẹ

2.1. Pop

– *Khái niệm*: *pop* là thể loại âm nhạc dễ tiếp cận và được nhiều khán giả ưa chuộng. Loại nhạc này xuất hiện khoảng những năm 1950 ở Anh và Mỹ. Các nghệ sĩ thường làm việc với các hãng thu âm.

– *Đặc điểm*: các bài hát thường ngắn; giai điệu nghe hấp dẫn; nhịp điệu đơn giản, lặp lại; ca từ dễ hiểu; thường thể hiện cảm xúc của cá nhân; được viết cho nhiều loại giọng khác nhau; phong cách và thời trang biểu diễn đa dạng; ca sĩ thường biểu diễn solo, có ban nhạc đệm.

– *Một số nghệ sĩ tiêu biểu*: Elvis Presley, Whitney Houston, Michael Jackson, Celine Dion,...; các nhóm nhạc: ABBA, Take That, Spice Girls, Năm dòng kẻ, 1088,...

2.2. Rock

– *Khái niệm*: *rock* là thể loại âm nhạc phổ biến tại Mỹ và châu Âu, xuất hiện khoảng những năm 1950. Các ca sĩ có giọng hát mạnh mẽ đầy nội lực cùng sự hỗ trợ của ban nhạc.

– *Đặc điểm*: nội dung đề cập tới những vấn đề xã hội; giai điệu đơn giản; tiết nhịp mạnh mẽ; thường được thể hiện với cường độ lớn; các nghệ sĩ thường hoạt động và biểu diễn theo nhóm nhạc với các nhạc cụ như: trống, guitar điện, bass điện, đàn phím điện tử,...

– *Một số nghệ sĩ tiêu biểu*: các ban nhạc The Beatles, Aerosmith, Queen, Guns N' Roses, Metallica, Scorpions, Bon Jovi, Da vàng, Bức Tường,...

2.3. Jazz

– *Khái niệm*: *jazz* là một thể loại âm nhạc mà trong đó, trình diễn (hát hoặc thể hiện nhạc cụ) theo lối ngẫu hứng thường giữ vai trò quan trọng. Các nghệ sĩ jazz thường có phong cách riêng rõ ràng, thể hiện sáng tạo của cá nhân. Thể loại nhạc này xuất hiện vào khoảng năm 1917.

– *Đặc điểm*: nội dung phản ánh sự bất công của xã hội đối với người da màu; chất liệu âm nhạc được khai thác từ âm nhạc châu Phi, âm nhạc dân gian Anh, Pháp, Tây Ban Nha; giai điệu có nhiều luyến láy đặc trưng, pha trộn nhiều thể loại âm nhạc khác nhau; lời ca tự sự; ca sĩ hát và ban nhạc đệm như một câu chuyện có lời hỏi – đáp; người biểu diễn (hát hoặc thể hiện nhạc cụ) thường sẽ ngẫu hứng tại chỗ; phần ngẫu hứng có thể thay đổi về giai điệu, tiết tấu, nhịp độ và cả lời bài hát.

– *Một số nghệ sĩ tiêu biểu:* Louis Armstrong, Billie Holiday, Frank Sinatra, Nancy Wilson, Norah Jones, Michael Bublé,...

2.4. Rap

– *Khái niệm:* rap là thể loại âm nhạc đại chúng mà trong đó, các bài hát có phần lời được thể hiện bằng cách nói. Xuất hiện vào khoảng cuối những năm 1970, bắt nguồn từ những người Mỹ gốc Phi. Các nghệ sĩ biểu diễn với phong cách thời trang khác biệt, có kèm theo một số điệu nhảy hiện đại,...

– *Đặc điểm:* nội dung thường đề cập tới lối sống phổ biến của xã hội những năm 1970 (tệ nạn xã hội, bạo lực, thiếu tôn trọng phụ nữ, buôn bán chất cấm, phân biệt chủng tộc,...); ca từ thường được nói theo vần nhịp nhàng, có nhịp điệu và có nhạc đệm/nhạc nền (các nhạc cụ như bộ gõ, guitar, đàn phím điện tử, nhạc cụ điện tử, thiết bị điện tử,...).

– *Một số nghệ sĩ tiêu biểu:* Snoop Dogg, Eminem, Ice Cube, Jay - Z,...

3. Một số nhạc cụ sử dụng trong nhạc nhẹ

Một số nhạc cụ sử dụng phổ biến trong nhạc nhẹ như: guitar điện, bass điện, đàn phím điện tử, trống, synthesizer, piano điện, trumpet, saxophone, trombone,...

- Trình bày vài nét khái quát về nhạc nhẹ và đặc điểm chính của một số thể loại.
- Kể tên một số ban nhạc, ca sĩ, nhạc sĩ hoặc bài hát nhạc nhẹ nổi tiếng thế giới.
- Sưu tầm một số hình ảnh hoặc video về các hình thức biểu diễn của nhạc nhẹ và chia sẻ cùng các bạn.
- Kể tên một số ban nhạc, ca sĩ, nhạc sĩ hoặc bài hát nhạc nhẹ nổi tiếng của Việt Nam.

Ca sĩ
Whitney Houston
Thể loại: Pop (Mỹ)

Ban nhạc Queen
Thể loại: Rock (Anh)

Ca sĩ Frank Sinatra
Thể loại: Jazz (Mỹ)

BÀI 10

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được một số hợp âm của giọng Rê thứ.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Rê thứ; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 5*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp; giải thích được ý nghĩa của các kí hiệu trong *Bài đọc nhạc số 5*; tự đọc được một giai điệu đơn giản ở giọng Rê thứ.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu cho nhạc cụ gõ và vận động cơ thể; biết ứng dụng đệm cho ca khúc *O Sole Mio*; chơi đúng hợp âm và biết xác định tiết điệu đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* bằng đàn ukulele; biết ứng tác đơn giản khi chơi nhạc cụ.

🎧 Thể hiện một số hợp âm của giọng Rê thứ bằng kèn phím hoặc đàn ukulele.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG RÊ THỨ

1. Hợp âm ba chính ở thể gốc của giọng Rê thứ

Dm Dm Gm Gm Am Am A A

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

Dm: hợp âm Rê thứ

Gm: hợp âm Son thứ

Am: hợp âm La thứ

A: hợp âm La trưởng

2. Hợp âm ba chính ở thể đảo của giọng Rê thứ

Dm Dm/F Dm/A Gm Gm/B^b Gm/D

Am Am/C Am/E A A/C[#] A/E

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

Dm/F, Dm/A: các hợp âm Rê thứ đảo

Gm/B^b, Gm/D: các hợp âm Son thứ đảo

Am/C, Am/E: các hợp âm La thứ đảo

A/C[#], A/E: các hợp âm La trưởng đảo

So sánh cấu trúc các hợp âm ba chính ở thể gốc và thể đảo của giọng Rê thứ.

Chép vào vở một giai điệu ở giọng Rê thứ đã học và đặt hợp âm cho giai điệu đó.

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quãng 2 và quãng 3 với tiết tấu $\frac{2}{4}$ x x x x x x x

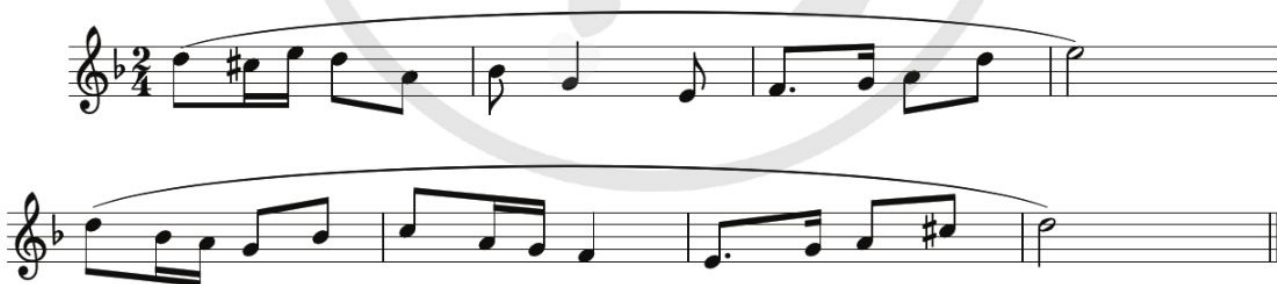
Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Rê thứ và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu $\frac{2}{4}$ x x x x x x x, thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Thực hiện từng nhịp sau đó ghép cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ vừa phải.

2. Bài đọc nhạc số 5

Vừa phải, tình cảm

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Xác định kí hiệu âm nhạc thể hiện Bài đọc nhạc số 5 được viết ở giọng Rê thứ hoà thanh.
- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ nốt Đô thăng ở nhịp thứ 1 và nhịp thứ 7.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

• Đọc *Bài đọc nhạc số 5* kết hợp gõ đệm theo nhịp hoặc đánh nhịp.

• Luyện tập *Bài đọc nhạc số 5* theo nhóm.

Sáng tác một giai điệu gồm 04 nhịp ở giọng Rê thứ, nhịp $\frac{2}{4}$ với các nhóm tiết tấu

$\times \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times, \times$, sau đó, tự đọc giai điệu mới.

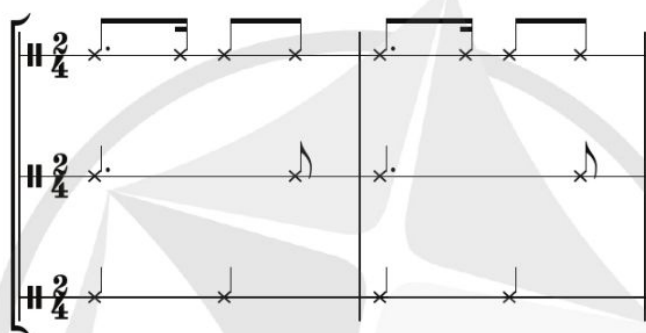

NHẠC CỤ

1. Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

Mẫu tiết tấu cho nhạc cụ gõ.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện tiết tấu của từng bè ở nhịp độ vừa phải, sau đó tăng dần đến nhịp độ nhanh vừa; thể hiện rõ các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Ghép bè, duy trì tiết tấu ổn định.

2. Nhạc cụ thể hiện giai điệu

2.1. Thực hiện bài tập giai điệu có quãng 2 và quãng 3 ở giọng Rê thứ

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sử dụng một trong những nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học như: recorder, kèn phím, đàn phím điện tử,... thể hiện bài luyện ngón quãng 2 và quãng 3.
- ✓ Thực hiện đảm bảo đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thực hiện từng câu nhạc ngắn, sau đó ghép các câu với nhau; bắt đầu từ nhịp độ chậm và tăng dần đến mức vừa phải.

2.2. Sử dụng nhạc cụ thể hiện giai điệu thực hành *Bài đọc nhạc số 5* (trang 52)

Hướng dẫn thực hiện

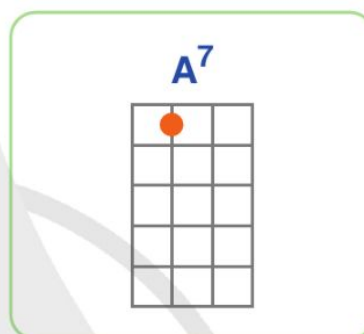
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ; thể hiện đúng các phách mạnh, phách nhẹ và tiết tấu đảo phách.
- ✓ Thể hiện *Bài đọc nhạc số 5* ở nhịp độ chậm; sau đó tăng dần đến mức vừa phải.

3. Nhạc cụ thể hiện hoà âm

Thể hiện các nhóm hợp âm sau bằng đàn ukulele:

Dm – Gm – Dm – A⁷

B^b – F – A⁷ – Dm

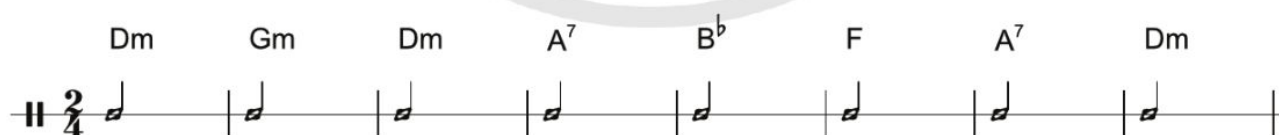

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện từng hợp âm trên đàn ukulele, sắp xếp ngón tay hợp lí.
- ✓ Nối tiếp các hợp âm theo đúng thứ tự trong từng nhóm.
- ✓ Nối tiếp các nhóm hợp âm liên mạch với nhịp độ vừa phải.

- Chia nhóm và thực hiện mẫu tiết tấu với các động tác vận động cơ thể.
- Thể hiện *Bài đọc nhạc số 5* với hình thức song tấu kèn phím hoặc recorder với ukulele.
- Thực hiện thứ tự các hợp âm bằng đàn ukulele theo âm hình tiết tấu sau:

- Sử dụng các nhóm hợp âm trên và lựa chọn một tiết điệu phù hợp để đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* bằng đàn ukulele.
- Ứng dụng mẫu tiết tấu ở mục 1 (trang 53) để đệm cho ca khúc *O Sole Mio*.

CHỦ ĐỀ 6

HƯỚNG TỚI TƯƠNG LAI

• BÀI 11:

- Hát: Bài hát *Đường đến ngày vinh quang*
- Nghe nhạc: Ca khúc *Bài ca hi vọng*

• BÀI 12:

- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 6*
- Nhạc cụ: Gõ đệm bằng nhạc cụ gõ tự tạo và vận động cơ thể cho bài hát *Đường đến ngày vinh quang*

BÀI 11

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài hát *Đường đến ngày vinh quang*; điều tiết hơi thở hợp lí; mở rộng âm vực; duy trì được nhịp độ ổn định; biết dàn dựng và biểu diễn bài hát ở trong và ngoài nhà trường.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật của ca khúc *Bài ca hi vọng*; biết tưởng tượng khi nghe nhạc; nhắc lại được chủ đề chính của bản nhạc.

 Nghe và cảm nhận ý nghĩa nội dung của ca khúc *Niềm tin chiến thắng* (sáng tác: Lê Quang).

HÁT

ĐƯỜNG ĐẾN NGÀY VINH QUANG

Nhịp nhanh vừa, mạnh mẽ

Nhạc và lời: Trần Lập

Cùng trèo lên đỉnh núi cao vờ vờ, để ta
khắc tên mình trên đời, dù ta biết gian nan đang
chờ đón. Và trái tim vẫn âm thầm, ta bước
đi hướng tới muôn vì sao. Chặng đường nào trải bước trên
hoa hồng, bàn chân cũng thấm đau vì những mũi gai. Đường vinh

quang đi qua muôn ngàn sóng gió. Lời hứa ghi trong tim

mình, vẫn bước đi hiên ngang đầu ngẩng

cao. Và con tim ta đã ước nguyện cùng

nhau vai kề vai, đường vinh quang ta chia sẻ cùng

nhau. Ngày đó, ngày đó sẽ không xa xôi, và

chúng ta là người chiến thắng Và ta biết dẫu lắm thác ghềnh cheo

leo trên đường xa, đường gian nan ta vươn tới những đỉnh

cao. Ngày đó, ngày đó sẽ không xa xôi, và

chúng ta là người chiến thắng. Đường đến những ngày

vinh quang không còn xa, dù khó khăn vẫn

Nhạc dạo

còn. Và mặt trời rực sáng trên

cao vời mang sức sống huy hoàng khắp muôn nơi. Cài vinh

quang lên vai những người chiến thắng. Khoảnh khắc ghi trong

tim hồng. Bao khó khăn ta cũng sẽ vượt

qua. Và con... ..xa. Ha... Ngày

đó, ngày đó sẽ không xa xôi, và chúng ta là người

chiến thắng. Đường đến những ngày vinh quang con đường

1. chúng ta đã chọn Ngày... 2. ...chúng ta,

chúng ta, chúng ta, chúng ta đã chọn

Trần Lập (1974 – 2016) tên thật là Trần Quyết Lập là một nhạc sĩ, ca sĩ thuộc dòng nhạc rock, là người thành lập ban nhạc Bức tường. Ông không chỉ mang lại sức sống trong dòng nhạc này, tạo dấu ấn với vai trò nhạc sĩ, ca sĩ mà còn tích cực

tham gia nhiều hoạt động khác như tổ chức sản xuất, đạo diễn dàn dựng chương trình âm nhạc,... Một số sáng tác nổi bật của Trần Lập được công chúng yêu mến như: *Bông hồng thủy tinh*, *Tâm hồn của đá*, *Khám phá*, *Cây bàng*,... Ca khúc *Đường đến ngày vinh quang* có thể được coi là sáng tác thành công và nổi tiếng nhất của nhạc sĩ. Giai điệu trữ tình, lời ca giàu hình ảnh với tính chất tươi sáng, mạnh mẽ của bài hát đã thể hiện khát vọng đi tới thành công của thế hệ trẻ.

Bài hát có cấu trúc ba đoạn và kết

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 21 (*Cùng trèo lên... đầu ngẩng cao*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 21 đến nhịp thứ 42 (*Và con tim... khó khăn vẫn còn*).
- **Đoạn 3:** từ nhịp thứ 44 đến nhịp thứ 64 (*Và mặt trời... chúng ta đã chọn*).
- **Kết:** từ nhịp thứ 64 đến hết (*Ngày đó... chúng ta đã chọn*).

● *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh để mở rộng âm vực.
- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái; chú ý các bước nhảy quãng xa.
- ✓ Hát rõ lời, gọn tiếng.
- ✓ Thể hiện đúng tiết tấu với các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.
- ✓ Thể hiện đúng tính chất tự hào, tự tin, mạnh mẽ của bài hát.
- ✓ Chú ý cao độ ở phần cuối của bài hát khi nhảy giọng từ Đô trưởng sang Rê giáng trưởng.

- Luyện tập bài hát *Đường đến ngày vinh quang* theo nhóm.
- Luyện tập bài hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

- Dàn dựng và biểu diễn bài hát với hình thức tốp ca kết hợp hát nối tiếp và hoà giọng phù hợp với từng đoạn.

● *Hướng dẫn thực hiện*

+ Phần 1: Học sinh 1: *Cùng trèo lên... trên đời*.

Học sinh 2: *Dù ta biết... muôn vì sao*.

Học sinh 3: *Chặng đường nào... mũi gai*.

Học sinh 4: *Đường vinh quang... đầu ngẩng cao*.

Tốp ca hát hoà giọng: *Và con tim... khó khăn vẫn còn*.

+ Phần 2: Thực hiện tương tự phần 1 (*Và mặt trời... chúng ta đã chọn*).

NGHE NHẠC

BÀI CA HI VỌNG

Vừa phải, tình cảm

Nhạc và lời: Văn Ký

Từng *mp* đôi chim bay đi tiếng ca rộn ràng, cánh

chim *mf* xao xuyến gió mùa xuân. *mp* Gửi lời chim yêu thương tới

miền Nam quê hương nhắc rằng ta ngày đêm mong nhớ. *mf* Ước

mơ những mùa xuân bóng dáng tương lai. Đường ta đi lên xây

đời trong hoa thơm có mùa xuân nào đẹp bằng! *f* Về tương

lai! Ngày quê hương màu xanh áo mới, *mf* chứa chan

niềm tin. *mp* Đường ta đi xanh thắm mộng đời. *f* Về tương

lai! Đàn chim ơi cùng ta cất cánh kìa ánh sáng chân trời

Nhạc sĩ Văn Ký (1928 – 2020) sáng tác nhiều thể loại âm nhạc như: ca khúc, nhạc múa, ca kịch, nhạc phim,... Nội dung đề tài phong phú cùng tính chất âm nhạc trữ tình trong các ca khúc của ông đã mang đến cho người nghe những rung động tinh tế, sâu sắc. *Bài ca hi vọng* (1958) là một sáng tác nổi tiếng với giai điệu đẹp, ca từ dung dị, thể hiện tâm tình của tác giả gửi gắm niềm hi vọng vào một tương lai tươi sáng.

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Nghe và cảm nhận nội dung, tính chất âm nhạc của ca khúc *Bài ca hi vọng*.
- ✓ Phân chia bài hát thành các đoạn nhạc, so sánh tính chất âm nhạc giữa các đoạn trong ca khúc *Bài ca hi vọng*.
- ✓ Nhắc lại một số câu nhạc trong ca khúc *Bài ca hi vọng*.

- Nêu những hình ảnh được nhắc đến trong ca khúc *Bài ca hi vọng* mà em nhớ.
- Giải thích ý nghĩa các kí hiệu chỉ sắc thái âm nhạc trong ca khúc *Bài ca hi vọng*.
- Cảm nhận giá trị nghệ thuật trong ca khúc *Bài ca hi vọng*.

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Phân tích ý nghĩa trong nội dung bài hát: tính thẩm mỹ, tính giáo dục, tính lịch sử,...
- ✓ Phân tích giá trị nghệ thuật trong nội dung lời ca và đặc điểm âm nhạc (giai điệu, kĩ thuật thanh nhạc, âm khu, âm vực, cường độ,...).

- Phác thảo một bức tranh thể hiện cảm nhận của em về ca khúc *Bài ca hi vọng*.

BÀI 12

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Mi thứ; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 6*; cảm nhận được sự hoà quyện của âm thanh khi đọc nhạc ba bè.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng bài tập tiết tấu bằng vận động cơ thể kết hợp nhạc cụ gõ tự tạo; ứng dụng đệm cho bài hát *Đường đến ngày vinh quang*; biết kết hợp các loại nhạc cụ để hoà tấu và điều chỉnh âm thanh đúng cách.

 Kể tên các hợp âm ba chính và ba phụ của giọng Mi thứ.

ĐỌC NHẠC

1. Thực hiện đọc quăng 2 và quăng 3 với tiết tấu C♩. ♩ ♩ ♩

● Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Mi thứ và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Thực hiện âm hình tiết tấu $\text{C} \times \cdot \quad \times \uparrow \times \downarrow \quad \times \uparrow$; thể hiện đúng các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Thực hiện từng câu, sau đó ghép cả bài từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp.

2. Bài đọc nhạc số 6

Tha thiết

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng từng bè.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ nốt Rê thăng ở nhịp thứ 3 và nhịp thứ 5.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; ba bè kết hợp nhịp nhàng, không lệch nhịp phách; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Ghép từng cặp hai bè (bè 1 + bè 2, bè 1 + bè 3), ba bè từng nhịp; sau đó ghép ba bè liền cả bài.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến nhịp độ vừa phải.

• Thực hiện *Bài đọc nhạc số 6* theo nhóm, sau đó các nhóm đổi bè cho nhau.

• Gõ đệm theo phách bằng động tác vận động cơ thể; cảm nhận sự hoà quyện của các bè.

• Đọc *Bài đọc nhạc số 6* kết hợp gõ đệm theo nhịp.

Chép vào vở giai điệu đoạn 1 bài hát *Nước Nga – Tổ quốc tôi* (Trang 45, 46) sau đó, đọc nhạc và ghép lời ca.

NHẠC CỤ

1. Thể hiện mẫu tiết tấu bằng vận động cơ thể và nhạc cụ gõ tự tạo

Nhạc cụ gõ tự tạo

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thực hiện riêng từng bè; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Ghép các bè theo mẫu tiết tấu.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp, duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Đảm bảo sự hoà hợp giữa các bè về tiết tấu, nhịp độ, âm lượng trong quá trình thực hành.

2. Sử dụng mẫu tiết tấu để đệm cho bài hát *Đường đến ngày vinh quang*

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thực hiện gõ đệm cho từng đoạn của bài hát *Đường đến ngày vinh quang*.
 - ✓ Gõ đệm liền cả bài hát *Đường đến ngày vinh quang*.
 - ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm đến nhịp độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.
- Thực hiện gõ đệm cho bài hát *Đường đến ngày vinh quang* theo tổ, nhóm.
 - Thực hiện mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ gõ tự tạo để đệm cho bài hát *Đường đến ngày vinh quang*.
- Dàn dựng bài hát *Đường đến ngày vinh quang* với hình thức hát lĩnh xướng kết hợp đồng ca và gõ đệm; biểu diễn ở trong và ngoài nhà trường.

HÁT

Bài 1

HÁT ĐƠN CA

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái của bài hát.
- Hát rõ lời và thuộc lời; điều tiết hơi thở hợp lí.
- Biết vận dụng các kĩ thuật thanh nhạc đã học khi hát đơn ca.
- Biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.
- Biết dàn dựng và biểu diễn bài hát ở trong và ngoài nhà trường.

 Xem/nghe một tiết mục hát đơn ca và cảm nhận về cách trình diễn.

 1. Khái quát về hát đơn ca

Hát đơn ca là phương thức trình diễn tác phẩm thanh nhạc bởi một người.

Hình thức này thường được dùng cho những người có chất giọng tốt, có kĩ năng thể hiện hình tượng, sắc thái của tác phẩm và phong cách riêng của người biểu diễn. Có hai hình thức hát đơn ca: đơn ca nam, đơn ca nữ.

2. Yêu cầu khi hát với hình thức đơn ca

- Lựa chọn tác phẩm phù hợp với chất giọng và phong cách biểu diễn của người hát.
- Nhận biết được nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc (giai điệu, tiết tấu, sắc thái,...), kĩ thuật thanh nhạc của tác phẩm.
- Vận dụng đúng các kĩ thuật thanh nhạc cần thiết để xử lí tác phẩm.
- Lựa chọn cách thể hiện phù hợp với nội dung, hình tượng, tính chất của tác phẩm.
- Sáng tạo cách xử lí tác phẩm để tạo hiệu quả và mang màu sắc riêng.
- Lựa chọn trang phục, đạo cụ và các phương tiện hỗ trợ phù hợp khi hát đơn ca.

3. Thực hành hát đơn ca

3.1. Thực hiện mẫu luyện thanh

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm mô, ma.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm mi.

• Hướng dẫn thực hiện

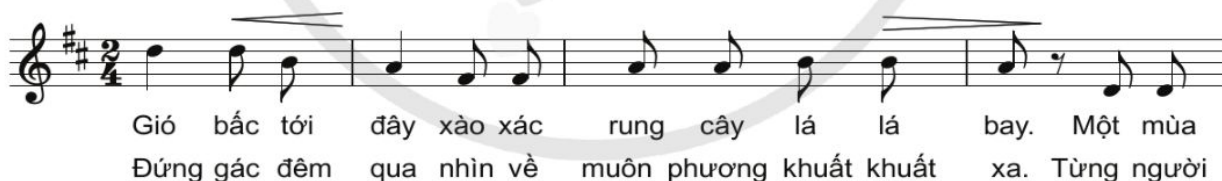
- ✓ Đặt nhẹ phụ âm *m*, hạ sâu hàm dưới; khẩu hình mở dọc khi thể hiện âm *ô*, môi trên và môi dưới mở nhẹ theo chiều ngang khi thể hiện âm *i*.
- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, lấy hơi sâu và đẩy hơi đều đặn.
- ✓ Hát chuyển tiếp các âm liên tục, tạo nên những câu hát liên kết không ngắt quãng với kỹ thuật hát liền tiếng.

3.2. Thực hành hát đơn ca bài hát Áo mùa đông

ÁO MÙA ĐÔNG

Thong thả, dịu dàng

Nhạc và lời: Đỗ Nhuận

Đứng gác đêm qua nhìn về muôn phương khuất khuất xa. Từng người

Này người ơi tôi nhớ thấy nhiều người bạn tôi trong nắng quai chiều
 Này người ơi có thấy phút nào từng bạn tôi anh dừng máu trào

ngời miền quê đan áo. / màu cờ loang trên áo. / Này người ơi tôi nhớ thấy nhiều
 Này người ơi có nhớ phút nào

người mẹ mong con / ngóng những chiều / chờ cầm áo đưa theo.
 từng đoàn quân khâu / áo nhuộm đào / thành cờ cuộn lên cao.

Bài hát *Áo mùa đông* được nhạc sĩ Đỗ Nhuận (1922 – 1991) sáng tác với cảm hứng từ cuộc vận động may áo trấn thủ cho bộ đội mang tên *Mùa đông binh sĩ*. Giai điệu tha thiết, lời ca giàu hình ảnh với nhịp độ chậm vừa đã thể hiện tâm lòng của những người phụ nữ đan áo cho các chiến sĩ bộ đội trong mùa đông giá rét.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 12 (*Gió bắc tới đây... đêm đông này*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 13 đến hết (*Này người ơi... cầm áo đưa theo*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Tìm hiểu nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc của bài hát.
- ✓ Mở rộng khẩu hình linh hoạt khi hát. Cơ thể thả lỏng khi thể hiện bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái, chú ý các nốt thấp trong đoạn 1 và các nốt cao trong đoạn 2.
- ✓ Giữ chắc hơi thở khi hát các nốt cao ở đoạn 2.
- ✓ Hát với nhịp độ thông thả, tự sự, da diết, vận dụng kỹ thuật hát liền tiếng.

- Người biểu diễn trong hình thức hát đơn ca cần đảm bảo những yêu cầu gì?
- Thể hiện được tính chất trữ tình, nhẹ nhàng, giải bày ở đoạn 1 (giọng trường) và tính chất da diết, nhớ thương trong phần cao trào ở đoạn 2 (giọng thứ).

- Dàn dựng ca khúc *Áo mùa đông* với hình thức trình diễn đơn ca kết hợp với các động tác phụ họa, đạo cụ và trang phục phù hợp.
- Vận dụng hình thức hát đơn ca vào thực hành một bài hát tự chọn phù hợp.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái của bài hát.
- Hát rõ lời và thuộc lời; điều tiết hơi thở hợp lí; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết vận dụng các kĩ thuật thanh nhạc đã học khi hát song ca.
- Biết hát song ca; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà.

 Nghe một tiết mục hát song ca và cảm nhận về sự phối hợp giữa hai người hát.

 1. Khái quát về hát song ca

Hát song ca là phương thức trình diễn tác phẩm thanh nhạc bởi hai người.

Hình thức này thường được dùng cho những ca khúc có âm vực và yêu cầu thể hiện phù hợp với hai loại giọng hát cùng biểu diễn, trong đó mỗi giọng có một vai trò riêng. Trong hát song ca có các lối hát như: hát đồng âm, hát bè, hát nối tiếp, hát đối đáp,... Có ba hình thức hát song ca: song ca nam nữ, song ca nam, song ca nữ.

2. Yêu cầu khi hát với hình thức song ca

– Lựa chọn tác phẩm phù hợp với chất giọng của hai người hát, với phong cách biểu diễn và hình thức hát song ca.

– Nhận biết được nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc (giai điệu, tiết tấu, sắc thái,...), kĩ thuật thanh nhạc của tác phẩm.

– Vận dụng đúng các kĩ thuật thanh nhạc cần thiết để xử lí tác phẩm.

– Lựa chọn cách thể hiện phù hợp với nội dung, hình tượng, tính chất của tác phẩm.

– Hoà hợp về chất giọng; phối hợp ăn khớp về cách xử lí, biểu cảm trong câu hát, hỗ trợ lẫn nhau.

+ Hát hoà giọng: thể hiện đúng giai điệu bè chính – bè phụ hoạ, hoà hợp về chất giọng.

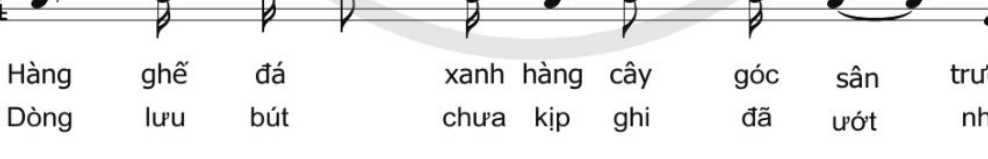
+ Hát đối đáp: thể hiện rõ vai trò, chức năng của từng bè, thể hiện hai màu sắc giọng hát.

3.1. Thực hiện mẫu luyện thanh

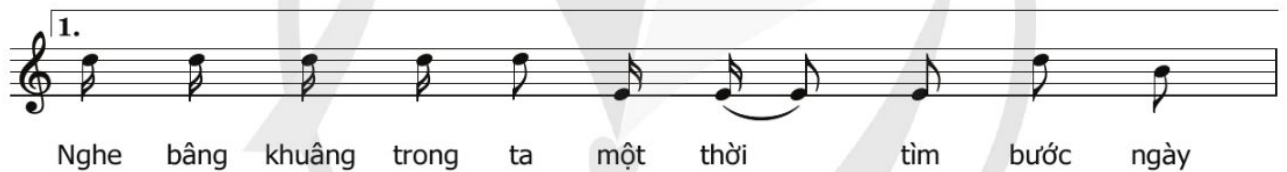
Mê..

- ✓ Khẩu hình thả lỏng, môi trên và môi dưới mở nhẹ cách 2 cm, đặt nhẹ âm *mi* và *mê*, giữ nguyên khẩu hình khi hát các âm lướt.
- ✓ Lấy hơi sâu và đẩy hơi từ từ.
- ✓ Âm thanh liên mạch, không ngắt quãng khi hát các chùm nốt với kỹ thuật hát lướt nhanh.
- ✓ Luyện tập từ nhịp độ chậm, sau đó tăng nhanh dần.

TÌNH THƠ

Hàng ghế đá xanh hàng cây góc sân trường.
 Dòng lưu bút chưa kịp ghi đã ướt nhòe.

Nhạc sĩ Hoài An tên đầy đủ là Võ Đại Hoài An (1977) sinh tại Thừa Thiên Huế. Ông có nhiều sáng tác nổi tiếng như: *Tình thơ*, *Khung trời ngày xưa*, *Lời mẹ ru*,... Ca khúc *Tình thơ* của nhạc sĩ Hoài An được sáng tác năm 1998. Giai điệu âm nhạc mượt mà, tiết tấu nhanh, sinh động và lời ca thi vị, trong sáng, đã giúp ca khúc nhanh chóng được đông đảo khán giả, đặc biệt ở lứa tuổi học trò đón nhận và có sức lan toả rộng rãi.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 5 (*Hàng ghé đá... vắn vương*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 6 đến nhịp thứ 11 (*Bao yêu thương... mối tình thơ*).

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Tìm hiểu nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc của bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, hát rõ lời.
- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, điều tiết hơi thở ổn định.
- ✓ Chú ý các vị trí khó, các bước nhảy xa và các nốt biên âm (nhịp thứ 4, 5, 9).
- ✓ Các đoạn hát lướt nhanh cần hát rõ từng từ trong lời ca, giữ chắc hơi thở.
- ✓ Thể hiện đoạn 1 với hình thức hát hoà giọng, đoạn 2 với hình thức hát nối tiếp.

- Trong hình thức hát song ca, người biểu diễn cần đảm bảo những yêu cầu gì?
- Luyện tập nhiều lần các vị trí khó, chú ý các bước nhảy quãng xa.

- Dàn dựng bài *Tình thơ* với hình thức trình diễn song ca kết hợp với động tác phụ hoạ phù hợp để biểu diễn trong nhà trường.
 - Từng cá nhân luyện tập, sau đó ghép thành tác phẩm hoàn chỉnh.
 - Hai người biểu diễn phối hợp các động tác phụ hoạ, vận động cơ thể, vũ đạo,...
 - Luyện tập để biểu diễn tự nhiên, tự tin; biểu lộ cảm xúc, làm chủ sân khấu, tương tác với khán giả và với bạn diễn,...
- Suu tầm một số bài hát phù hợp với hình thức hát song ca và tập hát cùng bạn.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái của bài hát.
- Hát rõ lời và thuộc lời; điều tiết hơi thở hợp lí; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết vận dụng các kĩ thuật thanh nhạc khi hát tập ca.
- Cảm nhận được sắc thái và tình cảm của bài hát, sự hoà quyện của các bè; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.

 Nghe một tiết mục hát tập ca và cảm nhận về lối hát được sử dụng trong tiết mục.

 1. Khái quát về hát tập ca

Hát tập ca là thể hiện tác phẩm thanh nhạc bởi một nhóm người hát.

Hát tập ca đơn giản hơn so với hợp xướng nhưng linh hoạt hơn với đơn ca và song ca; đề cao sự hoà hợp của các giọng hát trong nhóm trình diễn. Trong hát tập ca có các lối hát như: hát đồng ca, hát bè hoà âm, hát bè phức điệu, hát nối tiếp, hát đối đáp.

Một số hình thức hát tập ca: tập ca nữ, tập ca nam, tập ca nam nữ, tập ca thiếu nhi,...

2. Yêu cầu khi hát với hình thức tập ca

- Lựa chọn tác phẩm phù hợp với hình thức biểu diễn hát tập ca.
- Nhận biết được nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc (giai điệu, tiết tấu, sắc thái,...), kĩ thuật thanh nhạc của tác phẩm.
- Vận dụng đúng các kĩ thuật thanh nhạc cần thiết để xử lí tác phẩm.
- Lựa chọn cách thể hiện phù hợp với nội dung, hình tượng, tính chất của tác phẩm.
- Hát bè hoà âm: đảm bảo các âm vang lên phải sáng, rõ.
- Hát bè phức điệu: đảm bảo hát rõ từng bè, đúng cao độ, trường độ, tiết tấu.
- Hát nối tiếp, hát đối đáp: thể hiện rõ sắc thái của từng loại giọng.

3. Thực hành hát tập ca

3.1. Thực hiện mẫu luyện thanh

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm *ma, ha*.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm *nô*.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Khẩu hình mở rộng tự nhiên, hàm dưới hạ thấp, thả lỏng.
- ✓ Lấy hơi sâu, nhanh, bật hơi liên tục, giữ chắc cột hơi.
- ✓ Luyện tập từ nhịp độ chậm, sau đó tăng nhanh dần.

3.2. Thực hành hát tập ca với bài hát *Đêm Trường Sơn nhớ Bác*

ĐÊM TRƯỜNG SƠN NHỚ BÁC

Nhạc: Trần Chung

Lời: thơ Nguyễn Trung Thu

Vừa phải, nhẹ nhàng

(Nhạc dạo...)

mf *p*

Tình cảm, tha thiết, sâu lắng

mp

...)

Đêm Trường Sơn
Đêm Trường Sơn

chúng cháu nhìn trăng nhìn cây. Cảnh về khuya như
vẫn thấy mùa trăng ngàn xưa. Toà ngàn hương thương

vẽ. Bâng khuâng chúng cháu nghĩ (Nhạc.. ..) Bác
nhớ. Bâng khuâng chúng cháu thấy Bác

như đã đến nơi này. (Nhạc... ...)
như đang đứng nơi này.

Oi! đêm Trường Sơn. Nghe tiếng suối trong như tiếng hát xa.

Mà ngỡ như rừng Pác Bó suối về đây ngân nga. Âm

vang Trường Sơn, âm vang Trường Sơn. (Nhạc...

...) ...Sơn. (Nhạc...

...) Đường Trường Sơn mang bóng hình của Bác.

Trần Chung (1927 – 2002) là nhạc sĩ Việt Nam nổi tiếng với các ca khúc cách mạng về dãy núi Trường Sơn như: *Đêm Trường Sơn nhớ Bác*, *Bài ca Trường Sơn*, *Chiều biên giới*,... Ông là ca sĩ giọng nam trong dàn nhạc Đài Tiếng nói Việt Nam và say mê lĩnh vực sáng tác ca khúc. Bài hát *Đêm Trường Sơn nhớ Bác* được ông phổ nhạc theo bài thơ cùng tên của nhà thơ Nguyễn Trung Thu. Ông được trao tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật vào năm 2002.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn và kết:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 18 (*Đêm Trường Sơn... đến nơi này*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 18 đến nhịp thứ 33 (*Oi đêm Trường Sơn... âm vang Trường Sơn*).
- **Kết:** từ nhịp thứ 33 đến hết (*Đường Trường Sơn... đã đi qua*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Thể hiện đúng cao độ của các nét giai điệu liên bậc; thể hiện đúng trường độ sắc thái.
- ✓ Mở rộng khẩu hình thoải mái, tự nhiên, thả lỏng cơ thể, lấy hơi sâu, hát rõ lời.
- ✓ Vận dụng kĩ thuật hát liên tiếng, luyến âm.
- ✓ Thể hiện tính chất trầm hùng, khoẻ khoắn.
- ✓ Hát đồng đều, hoà hợp giữa các giọng.

- So sánh yêu cầu của người biểu diễn giữa hình thức hát đơn ca và hát tập ca.

- Chia nhóm để luyện tập từng câu, đoạn trong bài *Đêm Trường Sơn nhớ Bác*, kết hợp các lời hát khác nhau.

- Dàn dựng bài *Đêm Trường Sơn nhớ Bác* với hình thức trình diễn tập ca kết hợp hát lĩnh xướng và hoà giọng.

- Vận dụng hình thức hát tập ca vào thực hành một bài hát tự chọn phù hợp để biểu diễn trong nhà trường.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái bài hát.
- Điều tiết hơi thở hợp lí; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết vận dụng các kĩ thuật thanh nhạc đã học khi hát đồng ca, hợp xướng.
- Cảm nhận được sắc thái và tình cảm của bài hát, sự hoà quyện của các bè; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.

 Nghe một tiết mục hát đồng ca, hợp xướng và cảm nhận về sự hoà quyện giữa các bè.

 1. Khái quát về hát đồng ca, hợp xướng

1.1. Hát đồng ca

Là hình thức hát tập thể, tất cả cùng hát một bè.

Hát đồng ca yêu cầu đảm bảo sự hòa hợp về âm thanh, tạo sự đồng cảm, đồng điệu và tinh thần tập thể.

1.2. Hát hợp xướng

Là hình thức hát nhiều bè, nhiều loại giọng hoà hợp với nhau.

Các hình thức hát hợp xướng: hợp xướng nữ, hợp xướng nam, hợp xướng nam nữ, hợp xướng thiếu nhi; hợp xướng có nhạc đệm và hợp xướng không nhạc đệm (A cappella).

2. Yêu cầu khi hát đồng ca, hợp xướng**2.1. Yêu cầu khi hát đồng ca**

- Lựa chọn tác phẩm phù hợp hình thức hát đồng ca.
- Không gian trình diễn có thể trên sân khấu, quảng trường, sân vận động,...

2.2. Yêu cầu khi hát hợp xướng

- Lựa chọn tác phẩm phù hợp hình thức, thể loại biểu diễn hát hợp xướng.
- Nhận biết được nội dung, cấu trúc, đặc điểm âm nhạc (giai điệu, tiết tấu, sắc thái,...).
- Vận dụng đúng các kĩ thuật hát hợp xướng, đảm bảo sự thống nhất về âm sắc để tạo sự hài hoà giữa các bè.

- Lựa chọn cách thể hiện phù hợp với nội dung, hình tượng, tính chất của tác phẩm.
- Hát bè hoà âm: đảm bảo các âm vang lên phải sáng, rõ, đúng cao độ và tiết tấu.
- Hát bè phức điệu: từng bè phải đảm bảo hát đúng cao độ, trường độ, tiết tấu, hát rõ bè.

3. Thực hành hát đồng ca, hợp xướng

3.1. Thực hiện mẫu luyện thanh

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập âm với nô, na.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm a .

- *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khẩu hình mở tự nhiên, hàm dưới hạ thấp, thả lỏng.
- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, hát hơi nhấn vào đầu nhóm âm luyện.
- ✓ Điều tiết hơi thở phù hợp với từng nét nhạc.
- ✓ Âm thanh vang đều và mềm mại, liền mạch.

3.2. Thực hành hát hợp xướng bài hát *Cái nón xinh xinh*

CÁI NÓN XINH XINH

Trữ tình, uyển chuyển

Nhạc: Nguyễn Văn Nam
Lời: thơ Trần Thi Nhật Tân

mp

Cái nón xinh xinh rung rinh cánh bướm.

Simile.

La la la...

Theo mẹ ra đồng cùng tia nắng sớm.

Theo con tới lớp cuộc đất trồng cây.

Khi vui nón múa dẻo đôi bàn tay.

mf

Nón đi suốt ngày che mưa che nắng.

cresc.

mf

Nón đi suốt ngày che mưa che

Non ai suốt ngày che mưa che

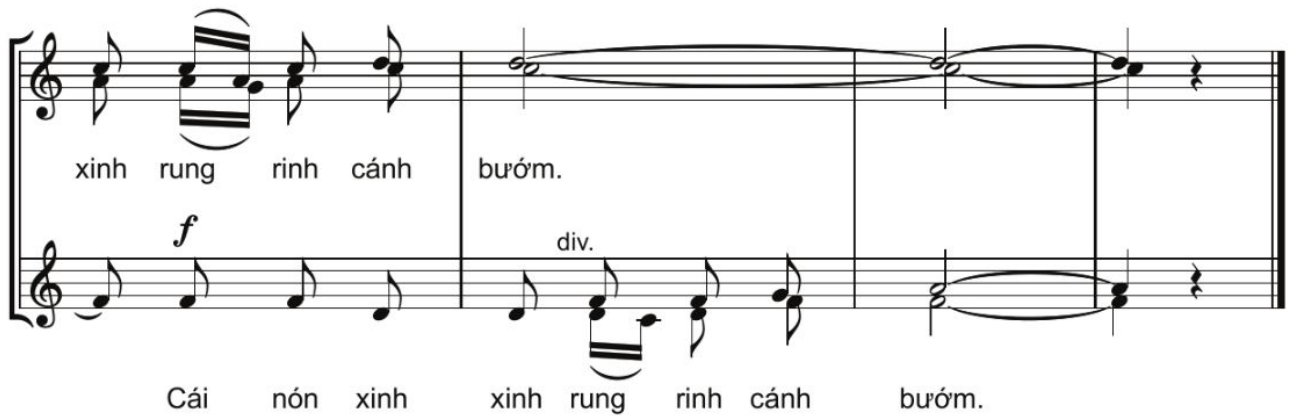
Lao động hằng say nước da vẫn trắng.

Cái nón xinh xinh rung rinh cánh bướm.
trắng ơ a. Cái nón xinh

Theo mẹ ra đồng cùng tia nắng sớm.
xinh theo mẹ ra đồng cùng tia nắng

Nón yêu bạn trẻ, nón thương người già.
sớm. Nón yêu bạn trẻ nón thương người

Khi nón về nhà nằm trên gác ngủ.
già. Khi nón về nhà nằm trên gác ngủ.
div. f Cái nón xinh

Giáo sư, Tiến sĩ, Nhạc sĩ Nguyễn Văn Nam (1932 – 2020) là nhà soạn nhạc có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam cả ở lĩnh vực khí nhạc và thanh nhạc. Bài hợp xướng *Cái nón xinh xinh* được ông sáng tác dựa trên lời thơ của Trần Thị Nhật Tân. Bài hợp xướng được viết dựa trên thang 5 âm mang lại âm hưởng dân gian Bắc Bộ rõ nét. Giai điệu sử dụng kỹ thuật hát luyện âm kết hợp với sự đan xen hoà hợp giữa các bè tạo nên tính chất nhịp nhàng, mềm mại cho bài hát.

Bài hát có cấu trúc ba đoạn và mở đầu:

- **Mở đầu:** từ đầu đến nhịp thứ 4.
- **Đoạn 1:** từ nhịp thứ 5 đến nhịp thứ 16 (*Cái nón xinh xinh... đôi bàn tay*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 17 đến nhịp thứ 28 (*Nón đi suốt ngày... tia nắng sớm*).
- **Đoạn 3:** từ nhịp thứ 29 đến hết (*Nón yêu bạn trẻ... rung rinh cánh bướm*).

➤ **Hướng dẫn thực hiện**

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh với kỹ thuật hát luyện âm hoặc hát nãy tiếng.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ của giai điệu; giữ nhịp độ nhanh vừa, ổn định.
- ✓ Thực hiện đúng kỹ thuật hát lướt nhanh, hát luyện âm trong bài hát.
- ✓ Thực hiện chia nhóm để hát bè trong nhịp kết của bài hát.
- ✓ Lắng nghe để tạo sự hài hoà, thống nhất cho bài hợp xướng.

• Nêu những yêu cầu đặt ra cho người biểu diễn trong hình thức hát đồng ca, hợp xướng.

• Luyện tập bài *Cái nón xinh xinh* theo nhóm, thể hiện tính chất linh hoạt, vui tươi, trong sáng.

• Dàn dựng hát đồng ca bài *Cái nón xinh xinh* kết hợp với vận động cơ thể và một số động tác phụ hoạ đơn giản để biểu diễn trong nhà trường.

NHẠC CỤ

Bài 1

THỰC HÀNH ĐỘC TÁU TRÊN ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái các bài tập tiết tấu, giai điệu, hoà âm; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết xác định tiết điệu cho bản nhạc; biết ứng tác và biến tấu đơn giản khi chơi nhạc cụ.
- Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.
- Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu.
- Biết bảo quản nhạc cụ và điều chỉnh âm thanh đúng cách.

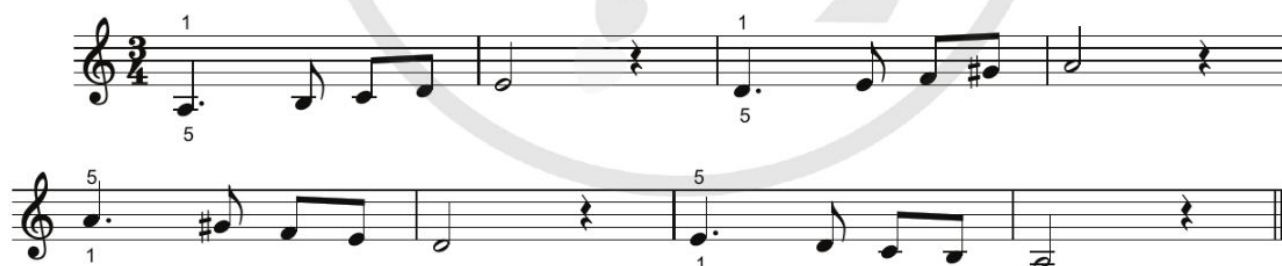

Đàn gam La thứ và Son trưởng với kỹ thuật *non legato* và *legato*.

1. Bài luyện gam với mẫu tiết tấu

* Luyện gam La thứ hoà thanh với mẫu tiết tấu $\frac{3}{4}$ x. x x x

* Luyện gam Son trưởng với mẫu tiết tấu $\frac{2}{4}$ x x x x

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Ngồi và đặt tay đúng tư thế.
- ✓ Đàn riêng từng tay đúng cao độ, số ngón tay; sau đó ghép hai tay.
- ✓ Thực hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ của nhịp $\frac{3}{4}$ và $\frac{2}{4}$.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, lặp lại liên tục nhiều lần; sau đó tăng tới nhịp độ phù hợp, duy trì nhịp độ ổn định.

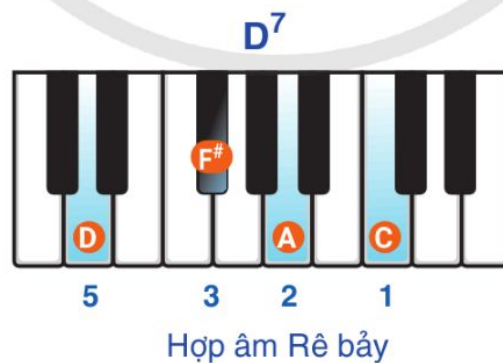
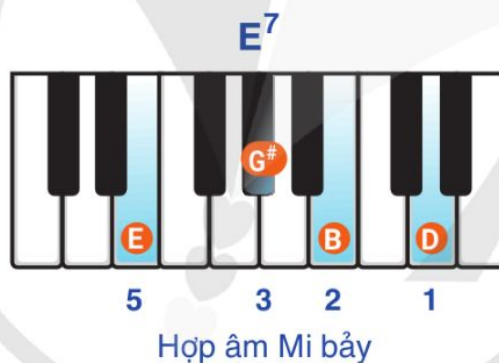
2. Đàn bằng tay trái một số hợp âm của giọng La thứ và Son trưởng

Am – F – Dm – E⁷ – Am

G – D – Em – Bm – C – D⁷ – G

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón tay.

- ✓ Thực hiện các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.
- ✓ Nối tiếp từng cặp hợp âm, sau đó ghép liền thành nhóm hòa âm hoàn chỉnh.

3. Thực hành độc tấu

* Thực hành độc tấu bài *A time for us*

A TIME FOR US

Chậm, cảm xúc

Nhạc: Nino Rota

Intro

Em F C Dm

Am FILL IN Em F Dm

E7 Am Em Am MAIN B

C G Dm Am Bb

F Em Am MAIN A Em F

C Dm Am FILL IN Em

F Dm E7 Am Em Am Ending

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn âm sắc, tiết điệu phù hợp.
- ✓ Tập riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- + Tay phải: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay trong bè giai điệu.
- + Tay trái: thể hiện đúng hợp âm cùng tiết điệu đệm, sắp xếp số ngón tay hợp lý, chuyển hợp âm đúng nhịp.

- ✓ Tay trái nhấn hợp âm theo các nhóm hòa âm sau, xác định âm chung giữa các hợp âm, nối tiếp các hợp âm liền mạch.

Em – F – C – Dm – Am

Em – F – Dm – Em

Am – Em – Am

C – G – Dm – Am

B^b – F – Em – Am

- ✓ Điều chỉnh âm lượng vừa phải trong quá trình thực hành.

* Thực hành độc tấu bài *My grandfather's clock*

MY GRANDFATHER'S CLOCK

Nhẹ nhàng, vừa phải

Nhạc: Herry Clay Work

Intro G D⁷ G C G D⁷

MAIN B G D⁷ G

FILL IN D⁷ G D⁷ G C G D⁷

MAIN A G C G C

Ending G D⁷ G

● Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn âm sắc, tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Tập riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- + Tay phải: thể hiện đúng giai điệu, số ngón tay, các kỹ thuật *non-legato* (nhịp thứ 10, 18), *staccato* (nhịp thứ 7, 15, 17) trong bè giai điệu.
- + Tay trái: thể hiện đúng hợp âm cùng tiết điệu đệm, sắp xếp số ngón tay hợp lí, chuyển hợp âm đúng nhịp.
- ✓ Tay trái nhấn hợp âm theo các nhóm hòa âm sau: xác định âm chung giữa các hợp âm, nối tiếp các hợp âm liền mạch.

G – C – G

G – D⁷ – G

- ✓ Điều chỉnh âm lượng vừa phải trong quá trình thực hành.

- Luyện tập bài *A time for us* và *My grandfather's clock* theo nhóm.

– Chia nhóm, từng nhóm luyện tập; chú ý chỉnh sửa các kỹ thuật *non-legato*, *staccato* (bài *My grandfather's clock*).

– Luyện tập theo đúng nhịp độ, sắc thái và các kí hiệu trong bài.

– Sau khi luyện tập riêng từng tay thành thục, ghép hai tay riêng từng đoạn, sau đó ghép liền thành bài hoàn chỉnh, duy trì nhịp độ ổn định.

– Lựa chọn và thay đổi âm sắc, tiết điệu cho bản nhạc.

– Xác định vị trí sử dụng các chức năng phù hợp để điều khiển tiết điệu đệm: INTRO, FILL IN, MAIN A, MAIN B, ENDING,...

– Bảo quản, giữ gìn nhạc cụ sau mỗi lần luyện tập.

• Thực hiện bằng tay trái các hợp âm ở mục 2 (trang 82) cùng tiết điệu đệm tự động.

– Lựa chọn tiết điệu đệm tự động.

– Luyện tập từng hợp âm rồi nối tiếp từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp.

– Lựa chọn thế bấm khác nhau của các hợp âm để giữ âm chung khi nối tiếp các hợp âm; luyện tập một cách đa dạng và thành thục.

Dàn dựng và biểu diễn bài *A time for us* và *My grandfather's clock* với hình thức độc tấu.

Bài 2 THỰC HÀNH HOÀ TẤU TRÊN ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái các bài tập tiết tấu, giai điệu, hoà âm; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết xác định tiết điệu và đặt hợp âm chính cho bản nhạc.
- Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà.
- Biết chơi nhạc cụ với hình thức hoà tấu.
- Biết dàn dựng và biểu diễn bài hoà tấu trong và ngoài nhà trường.

- Thực hành bài *My grandfather's clock* với hình thức hoà tấu hai đàn phím điện tử.
- Đàn phím điện tử 1: nhấn hợp âm bằng tay trái cùng tiết điệu đệm tự động.
 - Đàn phím điện tử 2: thể hiện giai điệu bằng tay phải với âm sắc tự chọn.

1. Bài luyện gam Mi thứ hoà thanh với mẫu tiết tấu $\frac{4}{4}$

Hướng dẫn thực hiện

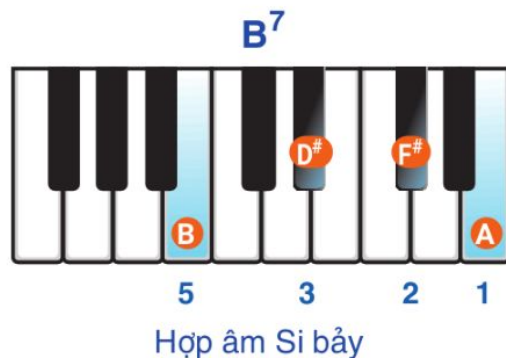
- ✓ Ngồi và đặt tay đúng tư thế.
- ✓ Đàn riêng từng tay đúng cao độ, số ngón tay; sau đó ghép hai tay.
- ✓ Phân biệt và thể hiện các âm hình tiết tấu.
- ✓ Luyện tập từ nhịp độ chậm, lặp lại liên tục nhiều lần; sau đó tăng nhanh dần.

2. Đàn bằng tay trái các hợp âm của giọng Mi thứ

Em – Am – D – G – C – B⁷ – Em

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón tay.

- ✓ Thực hiện các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.
- ✓ Nối tiếp từng cặp hợp âm, sau đó ghép liền thành nhóm hòa âm hoàn chỉnh.

3. Thực hành hoà tấu bài *Song from a secret garden*

SONG FROM A SECRET GARDEN

Nhạc: Rolf Lovland

Chuyển soạn cho ĐPĐT: Tạ Hoàng Mai Anh

Thong thả, cảm xúc

Intro

ĐPĐT 1: 1 2 Em D

ĐPĐT 2: 1 3 5 1 3 5

C B **FILL IN** Em

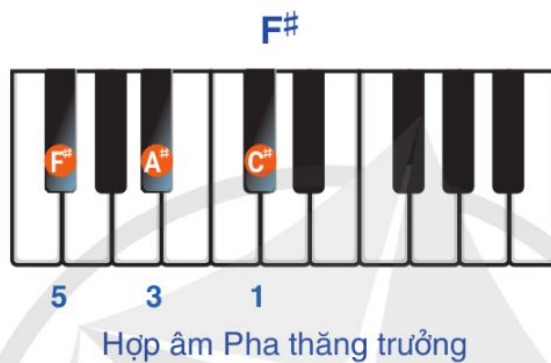
1 2 5 1 4 1 3 5

The musical score is written for guitar in D major (one sharp). It consists of five systems, each with a treble and bass staff joined by a brace. Chords are indicated above the staff, and fingerings are shown with numbers 1-5.

- System 1:** Chords D, C, Em. The first measure of the Em chord is labeled **MAIN B**. Fingerings: D (1, 3, 5), C (1, 2, 5), Em (1, 2, 1, 2, 5).
- System 2:** Chords C, Bm, Am. Fingerings: C (4), Bm (1, 3), Am (3).
- System 3:** Chords G, C, F#, Bm. Fingerings: G (5, 1), C (2, 4, 1), F# (5, 3, #), Bm (5, 2).
- System 4:** Chords Am, B, Em. The first measure of the B chord is labeled **MAIN A**. Fingerings: Am (5, 3), B (4, 1, 2), Em (5, 2).
- System 5:** Chords D, C, Em. The final measure of the Em chord is labeled **Ending**. Fingerings: D (4, 1), C (5, 2), Em (5, 3, 1).

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn âm sắc, tiết điệu và nhịp độ phù hợp với tính chất trữ tình, sâu lắng.
 - ✓ Tập riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- + Đàn phím điện tử 1: đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- Tay phải: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay ở bè đàn phím điện tử 1.
 - Tay trái: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đậm, sắp xếp số ngón tay hợp lí, chuyển hợp âm đúng nhịp.

- + Đàn phím điện tử 2: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay ở bè đàn phím điện tử 2 bằng tay phải.
- Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.
 - Chú ý thể hiện đúng tiết tấu ở các vị trí có dấu hoá bất thường, tập riêng các nhóm hợp âm để đảm bảo chuyển hợp âm đúng nhịp, sau đó ghép liền cả bài.

Em – D – C – B

Em – D – C – Em

C – F# – Bm – Am – B

Em – D – C – Em

- Điều chỉnh âm lượng vừa phải trong quá trình thực hành.

• Luyện từng bè, ghép bè riêng từng đoạn, sau đó ghép liền cả bài *Song from a secret garden*.

– Luyện tập từ nhịp độ chậm, sau đó tăng nhanh dần, duy trì nhịp độ ổn định.

– Lựa chọn và thay đổi âm sắc, tiết điệu cho bản nhạc.

• Thực hiện bằng tay trái các hợp âm cùng tiết điệu đệm tự động.

– Lựa chọn tiết điệu đệm tự động.

– Luyện tập từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp.

– Lựa chọn thể bấm khác nhau của các hợp âm để luyện tập một cách đa dạng và thành thục.

– Xác định vị trí sử dụng các chức năng phù hợp để điều khiển tiết điệu đệm: INTRO, FILL IN, MAIN A, MAIN B, ENDING,...

• Sử dụng tính năng ghi âm trên đàn phím điện tử để thu phần tiết điệu đệm và bè đàn phím điện tử 2 bài *Song from a secret garden*.

• Thay đổi một số hợp âm trong bài *Song from a secret garden* (thay thế, lược bỏ, bổ sung) và thể hiện tác phẩm với các hợp âm đệm mới.

• Dàn dựng và biểu diễn bài *Song from a secret garden* với hình thức song tấu đàn phím điện tử kết hợp gõ đệm bằng nhạc cụ gõ.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái các bài tập; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà khi đệm hát; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.
- Biết chơi nhạc cụ với hình thức đệm hát.
- Biết kết hợp các loại nhạc cụ để đệm hát.

- ✓ Ngồi và đặt tay đúng tư thế.
- ✓ Đàn riêng từng tay đúng cao độ, số ngón tay; sau đó ghép hai tay.
- ✓ Phân biệt và thể hiện đúng các âm hình tiết tấu.
- ✓ Luyện tập từ nhịp độ chậm, lặp lại liên tục nhiều lần; sau đó tăng nhanh dần.
- ✓ Dịch giọng và thực hiện bài luyện gam và tiết tấu ở các giọng trưởng, thứ đã học khác.

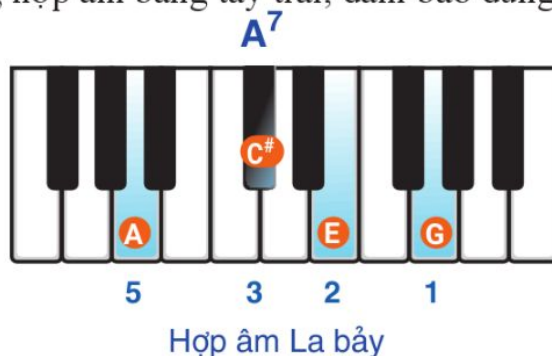
2. Đàn bằng tay trái các hợp âm của giọng Rê thứ

$$D_m - G_m - A^7 - D_m$$

Dm – Gm – C – F – B^b

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón tay.

- ✓ Thực hiện các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.
- ✓ Nối tiếp từng cặp hợp âm, sau đó ghép liền thành nhóm hòa âm hoàn chỉnh.

3. Thực hành đệm hát bài *Trở về Surriento*

TRỞ VỀ SURRIENTO

(Trích)

Nhạc: Ernesto De Curtis

Phỏng dịch lời Việt: Trung Kiên

Soạn phần đệm cho ĐPĐT: Tạ Hoàng Mai Anh

Chậm rãi

Intro Dm Gm

Biển hiền hoà lớp sóng đẹp bao la. Lòng ta như rộn vang ngàn

ĐPĐT 1

ĐPĐT 2

Dm B^b Dm

câu ca. Ôi đất nước xanh tươi những mộng đời.

A⁷ Dm **MAIN B** D

Lưu luyến trong tâm hồn bao người. Khắp trên đồi cây cối màu

Em A⁷ Bm

xanh tươi. Khắp trong vườn ánh sáng tràn nơi nơi.

D⁷ G

Tình đất nước ngát trong ngàn hương say.

A⁷ D **FILL IN**

Lòng ta khó quên được chốn này. Nếu ta từ biệt đất này

Em F#⁷ G

đi xa. Khác chi từ biệt với người yêu ta.

B^b Dm

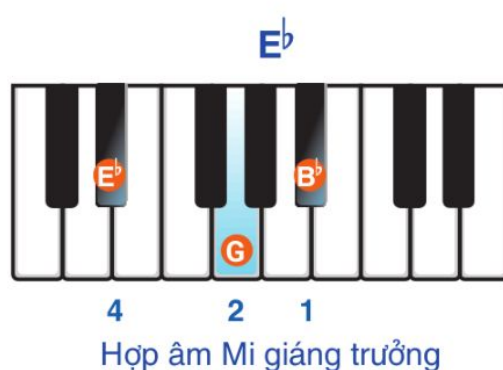
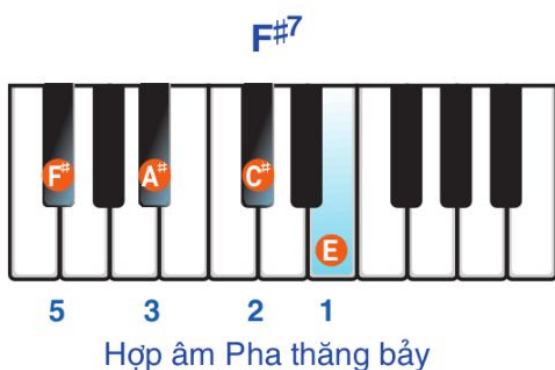
Phải xa chốn quê hương đã nặng nề.

A⁷ Dm Ending

Ai nữa đâu không mong trở về.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn âm sắc tiết điệu, nhịp độ phù hợp với ý tưởng và phong cách của người hát.
- ✓ Đàn phím điện tử 1: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay trong các âm hình đệm ở bè giai điệu với âm sắc tự chọn.
- ✓ Đàn phím điện tử 2: Tập riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- + Tay phải: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay trong các âm hình đệm ở bè giai điệu với âm sắc tự chọn.
- + Tay trái: thể hiện đúng hợp âm cùng tiết điệu đệm, sắp xếp số ngón tay hợp lý, giữ âm chung khi nối tiếp các hợp âm, chuyển hợp âm đúng nhịp.

- ✓ Tập riêng từng nhạc cụ, sau đó ghép đồng thời hai nhạc cụ.
- ✓ Chú ý thể hiện đúng tiết tấu ở các vị trí có dấu hoá bất thường, tập riêng các hợp âm khó để đảm bảo giữ nhịp độ ổn định khi ghép liên cả bài.
- ✓ Đảm bảo sự hoà hợp giữa phần đệm với phần hát về giai điệu, tiết tấu, nhịp độ, âm lượng trong quá trình thực hành.

 Luyện tập bài *Trở về Surriento* theo nhóm.

– Luyện riêng từng bè:

- + Mỗi cá nhân tập riêng từng bè từ nhịp độ chậm, sau đó tăng nhanh dần tới nhịp độ phù hợp; luyện cho tới khi thành thục.
- + Lựa chọn và thay đổi âm sắc, tiết điệu cho bản nhạc.

– Ghép bè nhạc cụ:

- + Các bè nhạc cụ ghép riêng từng đoạn, sau đó ghép liên cả bài hoàn chỉnh, duy trì nhịp độ ổn định.
- + Xác định vị trí sử dụng các chức năng phù hợp để điều khiển tiết điệu đệm: INTRO, FILL IN, MAIN A, MAIN B, ENDING,...

– Ghép phần hát và phần nhạc đệm: ghép riêng từng đoạn, sau đó ghép liên cả bài hoàn chỉnh.

 • Lựa chọn, thay thế bằng các hợp âm đệm mới cho nhịp thứ 10, 12 trong bài *Trở về Surriento* và thể hiện bằng tay trái/ phải, đệm hát bằng đàn phím điện tử.

• Dàn dựng và biểu diễn bài *Trở về Surriento* với hình thức hát tốp ca cùng phần đệm song tấu bằng đàn phím điện tử ở trong và ngoài trường.

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Bạch, thán, oán, xướng, ngâm, vịnh	Là những hình thức hát xướng trong tuồng, thường được xướng trước hát nam, hát khách.	8
Bản tổ	Hệ thống 20 bản nhạc do các nhạc sư, nhạc sĩ tiền bối bậc thầy sưu tầm, sáng tạo, sắp xếp theo các hơi, điệu; là cơ sở nền tảng để các thế hệ nhạc sĩ tiếp tục sáng tác bổ sung, làm phong phú cho âm nhạc cải lương.	40
Bass điện	Là guitar bass có sử dụng nguồn điện, thường có 4 dây, âm thanh trầm; thường sử dụng trong các thể loại như pop, rock, jazz,... Âm thanh của đàn bass điện được khuếch đại qua loa.	49
div.	Kí hiệu thể hiện việc tách bè trong âm nhạc nhiều bè.	79
Đào liễu	Là thể loại âm nhạc kết hợp các bài hát với hình thức kể chuyện, diễn kịch trong chèo.	19
Đò đưa	Là một làn điệu chèo, miêu tả cảnh chèo thuyền, thông dong, an nhàn vui vẻ.	19
Guitar điện	Là đàn guitar phải sử dụng nguồn điện và một số thiết bị điện tử để khuếch đại âm thanh.	49
Hát khách	Là hình thức hát xướng trong tuồng, thường hát trong những tình tiết như: tướng ra trận hay đi tuần tiễu, đuổi giặc hay có chuyện gấp gáp, khi có nhân vật sắp chết,...	8
Hát nam	Là hình thức hát xướng trong tuồng, thường hát trong những tình tiết buồn như hoạn nạn, loạn lạc, tiễn đưa lên đường hoặc dành cho các nhà sư, hồn ma,...	8
Lời lơ	Là một làn điệu chèo, diễn tả tâm trạng vui tươi, lạc quan, có pha chút nhí nhảnh, lúng liếng,... của các cô gái. Có thể được dùng trước khi mở màn, chuyển màn hoặc khi chào mừng một sự kiện của quê hương.	19
Lưu thủy trường	Là một bài bản tổ trong cải lương, là điệu nhạc mang tính chất nhàn hạ, khoan thai, phù hợp với cảnh trí thanh nhàn, non xanh nước biếc, cỏ hoa, chim chóc.	29

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Nam xuân	Là một trong ba bài Nam, là bài bản tổ trong cải lương, được xếp vào mùa thu, nhịp độ vừa phải, tính chất nhẹ nhàng, thư thái.	40
Ngũ đối thượng	Là một trong 20 bài bản tổ của nhạc Đờn ca tài tử Nam Bộ, sau đó được cải lương, nhạc cung đình, ca Huế dung nạp. Trong cải lương, Ngũ đối thượng là bản nhạc lễ được xếp vào mùa hạ, thường được thể hiện với nhịp độ vừa phải, phong cách đĩnh đạc.	40
Nhịp đuổi	Là một làn điệu chèo, dựa trên tích trấn thủ Lưu Đồn trong dân gian Thái Bình, thể hiện tâm sự của anh lính xa nhà, cô đơn, cực nhọc với nỗi nhớ vợ con ở quê nghèo.	19
Nói lối	Là một cách nói trong tuồng, chèo; theo kiểu kể, pha trò có vần, có ngữ điệu lên xuống.	8
Piano điện	Là nhạc cụ sử dụng nguồn điện. Người chơi nhấn vào bàn phím mô phỏng giống đàn piano thông thường, âm thanh tạo ra bằng các vi mạch điện tử và được khuếch đại qua loa.	50
Ru kệ	Là một làn điệu chèo, có nguồn gốc từ cảnh Thị Kính bồng bế bé đi xin sữa.	19
Soạn giả	Là người biên soạn nội dung, kịch bản cho các vở diễn sân khấu.	8
Synthesizer	Là nhạc cụ điện tử tạo ra các âm thanh điện tử.	50
Tuồng hài	Là thể loại tuồng được hình thành từ lâu đời và phổ biến rộng rãi với tính chất gây cười, tính tả thực. Mỗi vở tuồng hài thường ngắn gọn, phản ánh những đề tài gần gũi với quần chúng nhân dân lao động.	8
Tuồng Kinh	Là một thể loại tuồng ở Kinh đô Huế, có ảnh hưởng lớn đến nghệ thuật Tuồng trong cả nước.	8
Tứ đại oán	Là một trong bốn bài Oán, là bài bản tổ trong cải lương, được xếp vào mùa đông; là điệu nhạc thất vọng, bi thiết, oán hờn giống bài <i>Văn Thiên Tường</i> , nhưng có phần cổ và chân chất hơn.	40

Mục lục

Trang

LỜI NÓI ĐẦU

2

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

2

PHẦN 1: KIẾN THỨC CHUNG

3

CHỦ ĐỀ 1. TỔ QUỐC MẾN YÊU

3

Bài 1 . Hát: Bài hát *Rạng rỡ Việt Nam*

4

. Nghe nhạc: Tác phẩm *Trở về đất mẹ*

6

. Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Tuồng trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

7

Bài 2 . Lí thuyết âm nhạc: Quãng ghép, cách gọi tên quãng ghép

9

. Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1*

10

. Nhạc cụ: Hoà tấu và biến tấu với nhạc cụ gõ

12

CHỦ ĐỀ 2. PHỤ NỮ VIỆT NAM

13

Bài 3 . Hát: Bài hát *Xinh tươi Việt Nam*

14

. Nghe nhạc: Ca khúc *Tình ca*

16

. Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Chèo trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

18

Bài 4 . Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Son trưởng

20

. Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 2*

21

. Nhạc cụ: Thể hiện *Bài đọc nhạc số 2* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu

22

CHỦ ĐỀ 3. VŨ ĐIỆU TRUYỀN THỐNG

24

Bài 5 . Hát: Bài hát *Polka*

25

. Nghe nhạc: Tác phẩm *Hungarian Dance No.5*

30

Bài 6 . Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Mi thứ

31

. Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 3*

32

. Nhạc cụ: Hoà tấu nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

33

CHỦ ĐỀ 4. KHÚC HÁT QUÊ HƯƠNG

35

Bài 7 . Hát: Bài hát *Người nghỉ tôi về*

36

. Nghe nhạc: Ca khúc *Quảng Bình quê ta ơi!*

38

. Thường thức âm nhạc: Nghệ thuật Cải lương trong âm nhạc truyền thống Việt Nam

39

<i>Bài 8</i>	. Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Pha trưởng	41
	. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 4</i>	42
	. Nhạc cụ: Thể hiện <i>Bài đọc nhạc số 4</i> bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu	43
CHỦ ĐỀ 5.	GIAI ĐIỆU BỐN PHƯƠNG	44
<i>Bài 9</i>	. Hát: Bài hát <i>Nước Nga – Tổ quốc tôi</i>	45
	. Nghe nhạc : Ca khúc <i>O Sole Mio</i>	47
	. Thường thức âm nhạc: Sơ lược về nhạc nhẹ	48
<i>Bài 10</i>	. Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Rê thứ	51
	. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 5</i>	52
	. Nhạc cụ: Gõ đệm cho bài <i>O Sole Mio</i> ; thể hiện hợp âm đệm và tiết điệu đệm cho <i>Bài đọc nhạc số 5</i> bằng đàn ukulele	53
CHỦ ĐỀ 6.	HƯỚNG TỚI TƯƠNG LAI	55
<i>Bài 11</i>	. Hát: Bài hát <i>Đường đến ngày vinh quang</i>	56
	. Nghe nhạc: Ca khúc <i>Bài ca hi vọng</i>	60
<i>Bài 12</i>	. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 6</i>	62
	. Nhạc cụ: Gõ đệm bằng nhạc cụ gõ tự tạo và động tác cơ thể cho bài hát <i>Đường đến ngày vinh quang</i>	63
PHẦN 2: LỰA CHỌN		65
HÁT		65
<i>Bài 1</i>	Hát đơn ca	65
<i>Bài 2</i>	Hát song ca	68
<i>Bài 3</i>	Hát tốp ca	72
<i>Bài 4</i>	Hát đồng ca, hợp xướng	76
NHẠC CỤ		81
<i>Bài 1</i>	Thực hành độc tấu trên đàn phím điện tử	81
<i>Bài 2</i>	Thực hành hoà tấu trên đàn phím điện tử	86
<i>Bài 3</i>	Thực hành đệm hát trên đàn phím điện tử	91
GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ		96

Chịu trách nhiệm tổ chức bản thảo và bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGUYỄN NGÔ TRẦN ÁI

Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH

Biên tập viên:

ROÃN THỊ THUỶ

Trình bày bìa:

NGUYỄN MANH HÙNG

Thiết kế sách:

VŨ HÀ

Sửa bản in:

ROÃN THỊ THUỶ

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên internet. Trân trọng cảm ơn các tác giả.

ÂM NHẠC 12

Mã số:.....

ISBN:.....

In..... cuốn, khổ 19 x 26.5cm, tại.....

Địa chỉ:.....

Cơ sở in:.....

Số xác nhận đăng ký xuất bản:.....

Quyết định xuất bản số:..... /QĐ-..... ngày.../.../....

In xong và nộp lưu chiểu..... năm.....

Mang cuộc sống vào bài học Đưa bài học vào cuộc sống

Sách giáo khoa Âm nhạc 12 được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Sách cung cấp cho học sinh những kiến thức và kĩ năng về hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ, lí thuyết âm nhạc và thưởng thức âm nhạc. Chương trình biên soạn thực hiện quan điểm định hướng phát triển năng lực đồng thời định hướng nghề nghiệp cho học sinh. Cuốn sách được biên soạn theo quan điểm khuyến khích, hỗ trợ giáo viên triển khai hình thức dạy học phân hoá, giúp học sinh được phát triển, nâng cao kiến thức, kĩ năng với những hoạt động âm nhạc phù hợp.

Phần Kiến thức chung bao gồm các nội dung mang tính cơ bản, phổ cập trong khi đó, phần Lựa chọn bao gồm những kiến thức chuyên sâu hơn về các phong cách hát tiêu biểu và phương pháp, kĩ thuật trình diễn nhạc cụ đàn phím điện tử. Các chủ đề, bài học được thiết kế mạch lạc, đồng bộ giúp giáo viên triển khai bài học một cách khoa học và học sinh tiếp cận bài học một cách chủ động.

Cuốn sách được biên soạn bởi đội ngũ tác giả là những nhà giáo, nhà khoa học giàu kinh nghiệm, tâm huyết trong lĩnh vực giáo dục Âm nhạc.

SỬ DỤNG
TEM CHỐNG GIẢ

1. Quét mã QR hoặc dùng trình duyệt web để truy cập website bộ sách Cánh Diều: www.hoc10.com
2. Vào mục Hướng dẫn (www.hoc10.com/huong-dan) để kiểm tra sách giả và xem hướng dẫn kích hoạt sử dụng học liệu điện tử.

